

Amerikan filosu harekete geçti

Japon deniz ve hava üslerine ilk taarruz yapıldı

Amerikan tebliği:
"Birçok muavin gemileri batırıldı,,

Japon tebliği:
Bir kruvazör tutuşturuldu

Vaşington, 2 (A.A.) — Bahriye nezaretinin tebliği:

Marshall ve Gilbert adalarında ki deniz ve hava üslerine karşı bir baskın yapılmıştır. Baskın Amerikanın büyük Okyanus filosunun deniz üstü ve hava birlikleri tarafından yapılmıştır.

Marshall takım adalarında Jalut, Wotje, Kwajalein, Rio ve Taroa adalarındaki üslere taarruz edilmiştir.

7 İkkânun 1941 de Japonlar tarafından işgal edilen Makin adasına da taarruz edilmiştir.

(Devamı 5 İnci sayfada)

FİLİPİNLERDE AMERIKAN MUVAFFAKİYETİ

Bazı mevkiilerde Japonlar kıyıya kadar atıldılar

«Deniz yolile kaçmağa teşebbüs eden Japonlar boğulmuşlardır»

Vaşington 2 (A.A.) — Harbiye nezareti tebliğinin metni:

Filipinlerde: Son 24 saat zarfında geceleyin düşman Batian yarım adasında kuvvetlerimizin sağ kanadına taarruz etmiştir. Taarruzlar düşmana ağır zayıt verdirilerek tardedilmiştir. Doğu ve batı kesimlerinde tank taarruzları yapılmıştır. Düşmanın seçme kit'aları batı kıyısında bir dev pengesi gibi açılan muhtelif noktalar üzerinde

(Devamı 5 İnci sayfada)

Hind denizinin kontrolü

Japon sözcüsü, Süveyş kanalı vasıtasile Almanya ve İtalya ile teması tesis edebileceğini, diyor

Tokyo 2 (A.A.) — Japon bahriyesi sözcüsü yüzbaşı Hideo Hiraiçe, Nagoya'da söylediği bir nutukta demiştir:

Hind denizinin kontrolünü ele aldığımız zaman Süveyş kanalı vasıtasile Almanya ve İtalya ile teması tesis edebileceğiz. O zaman müttefiklerimizle mal mübayaası edebileceğiz. Binaenaleyh şimdiki

(Devamı 5 İnci sayfada)

Arjantinde sıcak dalgası

Buenos Aires, 2 (A.A.) — Beş haftadır Arjantin hükümet merkezinde dayanılmaz bir sıcak dalgası hüküm sürmektedir. Bilhassa evlerin içi oturulmaz hale gelmiştir. Sıcak dalgası hasebile bilhassa sayrüsefer polisleri arasında birçok güneş çarpması vak'aları görülmüştür.

Singapur İmanından bir-görünüş

İngiliz ve Japonlara göre Singapurda harb vaziyeti

Tarihi muharebe başladı

Tokyo, Singapurun tahliye edilmekte olduğunu bildiriyor

İngilizler Singapurun dayanacağını söylüyorlar

Singapur 2 (A.A.) — 1 Şubat tarihli tebliğ:

Topçularımız bütün gece cenebi Johorda nakliyata karşı yarıncı bir ateş açmışlardır. Son 24 saat içinde düşman tayyareleri fasilasız bir faaliyet göstermişlerdir. Birkaç hava taarruzu yapılmıştır. Şimdiye kadar kaydedilen hasarlar ve kayıplar ehemmiyetsizdir.

Singapur 2 (A.A.) — Uzaksark İngiliz tebliğinde haber verildiği ne göre dünkü gün, İngiliz topçusu düşmanın Johor Bahru bölgesinde yaptığı hareketlere karşı faaliyet göstermiştir.

Adanın açığında 3 tekneye hücum edilmiştir.

(Devamı 5 İnci sayfada)

Havacılık mütehassısı diyor ki

Uzaksarkta büyük hava ve deniz muharebeleri için yapılan hazırlıklar

YAZAN: MITAT TUNCEL

Amerikalılar Japonların yaptıkları ilk baskında vermiş oldukları zayıftan sonra pek tedbirli hareket etmekte ve kütle halinde yüklenmek üzere hazırlık görmektedir. Amerikalıların şimdilik takib ettikleri taktik denizaltılarla, torpil tayyareleriyle Japon deniz kuvvetinin hafif birliklerini tahrib etmek ve onu imkân dahilinde zayıf düşürmekten ibaret kalmaktadır.

Bugün için Japonlar hava kuvvetlerinin bütün kesafetini bir yandan «Birmanya», diğer yandan da «Singapur» istikametinden toplamış bulunuyorlar. Singapur kapılarında kadar yaklaşılmış olan Japonlar İngiliz hava filolarile pek şiddetli muharebeler yapmak mecburiyetinde kalacaklardır. Zira İngilizlerin diğer cepheledeki diğer üslerdeki hava kuvvetlerinden mühim bir kısmını buraya gö-

Alman ve Sovyet tebliğleri

Sovyetlerin taarruzları devam ediyor

Almanlar Leningradın fabrikalarını topa tuttular

Sovyetler mukavemet merkezlerini tahrib ettiklerini bildiriyorlar

Berlin 2 (A.A.) — Alman başkumandanlığının tebliği:

Şark cephesinin cenub kesiminde şiddetli kar fırtınalarına rağmen yeniden mühim bir faaliyet kaydedilmiştir.

Cephenin merkez ve şimal kesimlerinde düşmanın bir çok taarruzları geri püskürtülmüştür. Topçu muz Leningradın harb için mühim olan endüstri fabrikalarını müessir bir ateş altına almıştır.

Sovyet tebliğleri
24 den 30 Sonkânuna kadar Sovyet hava ordusu 164 tayyare kaybetmiştir.

(Devamı 5 İnci sayfada)

Refah hâdisesi

Meclis iki eski vekil hakkında tahkikat yapılmamasına karar verdi

Dünkü toplantıda beşler encümeninin mazbatasını okundu ve uzun müzakereler cereyan etti

Başvekilin nutkunun Berlinde akisleri

Berlin 2 (A.A.) — Yarı resmî bir kaynaktan bildiriliyor: Türkiye Başvekilinin dünkü nutkundan çıkan sarîh intiba Türk dış politikasında hiç bir değişiklik olmadığını, Berlinde şu intiba gittikçe daha ziyade kuvvetlenmektedir ki Türkiye Başvekilinin bu demeci Türkiyenin mazide olduğu gibi tarafsızlık siyasetinde sabit bulunmuş olduğunu belirtiyor.

Bazı iç siyaset tedbirleri alınmadığı takdirde bunlar hemen hemen cepheler arasında bulunan Türkiyeyi anlaşmazlığın dışında tutmak azmîle izah olunabilecektir.

Şimalî Afrikada İngilizlerin ric'atı devam ediyor

Mihverciler yeni mevziler işgal ettiler

Kahire 2 A.A. — Ortaşark İngiliz umumî karargâhının tebliği: Cebel'de 4 üncü Hindli tümenimiz, ric'at etmekte ve bu hareketi çok büyük kuvvetlerle takib eden düşmanla temas halinde bulunmaktadı.

31 Sonkânunda Marau'da 11 inci Hind piyade tuğayı muvaffakiyetli bir mukabil taarruz yapmış ve düşmana birçok telefât verdimiştir.

Dün aynı tuğay mukabil taarruz geçmiş ve düşmanı Slonta çevresine (Devamı 5 İnci sayfada)

Meclis 16 Mart'a kadar tatil kararı verdi

Ankara 2 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugün Refet Canitezin reisliğinde toplanmıştır.

Yeni seçilen meb'uslardan Haydar Günver (Denizli), Refik Korltan (İçel), İsmail Hakkı Ülkmen (İstanbul), Halid Nazmi Kesmir (Tokat) ın tahlifleri icra edildikten sonra söz alan Başvekil doktor Refik Saydam, gelen evrak arasında toprak mahsulleri ofisi kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine, askerî istihkakından kesilecek ekmeğe mukabil ilâve edilecek gıda maddelerine ve askerî tayinat ve yem kanununun değiştirilmesine aid kanun lâyihala-

rının ruznameye alınarak müstacelen müzakerelerini ve Refah vapuru hâdisesi hakkındaki beşler encümeninin mazbatasının da ruznameye alınarak müzakeresini teklif etmiş ve bu teklif kabul olunmuştur.

Bundan sonra Refah vapuru hakkındaki beşler encümeninin mazbatasını okunmuştur. İmzalarından anlaşıldığı üzere bu encümen üç kişilik bir ekseriyetle karar vermiş ve azasından bulunan Kütahya meb'usu Receb Peker iki vekilin ve Rize meb'usu Fuad Sirmen bunlardan birinin hareketlerinin (Devamı 5 İnci sayfada)

Kendi kendilerini idama sürükliyen katiller

İki kardeş onar seneye mahkûm olmuşlardı, hükmü temyiz ettiler, neticede idamlarına karar verildi

Muş (Husuli) — Bundan bir müddet evvel Bingöle bağlı Halilan köylü Hüsnü isminde biri öldürülmüştü. Cinayeti aynı köyden Kasım oğullarından Fettah ve Ali işlemiş, ve Hüsnüyü pusuya düşürdükleri meydana çıkmıştı. İki katilin ağır cezada yapılan muhakemeleri neticesiz, her ikisi de onar sene hapse mahkûm olmuşlardı. İki katil kardeş bu cezayı, cinayetlerine çok

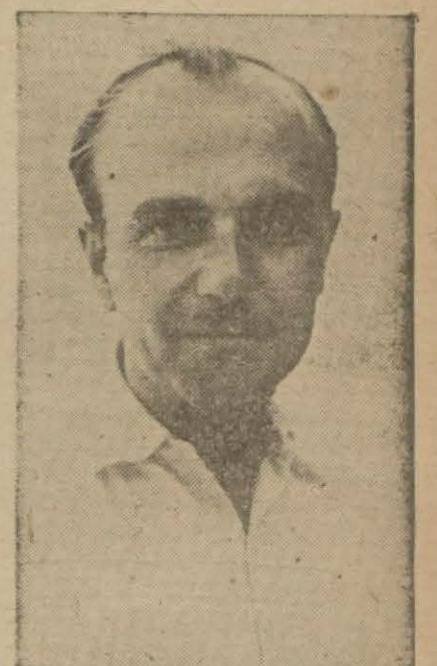
göerek davayı temyiz etmişlerdir. Temyiz mahkemesi davanın esas üzerinde dikkatle durarak cinayetin taammüden işlendiğini tesbit etmiş, verilen hükmü katillerin aleyhinde olarak bozmuştur. Davaya Muş ağır cezasında bakılarak Fettah ve Ali idama mahkûm olmuşlardır. Katiller geçen ayın 11 inde cinayetlerinin cezasını astılmak suretile çekmişlerdir.

Musiki âlemimizde mühim bir hâdis

Cemal Reşid vücuda getirdiği san'atı anlatırken: «Bunda garb musikisinin bütün teknik hünnerleri olmakla beraber ruhu eski bestekârlarımızın görüşlerine yaklaşıyor» diyor

Dünkü gazetemizde, küçük, fakat san'at âleminin hâlesi içinde bulunanlara kulak kabartılacak bir haber vardı: Güzide san'atkâr Cemal Reşid, Şubatın 10 unda, Şehir Komedi Tiyatrosunda bir piyano konseri verecek. Cemal Reşidi dinlemek şüphesiz İstanbullular için bir zevk ve fırsat olacaktır; lâkin asıl üzerinde durulacak mesele, bu piyano resitalinde Cemal Reşidin yeni vücuda getirdiği bir sonatı çalmasıdır. Bir konser münasbetile, geçenlerde bir yazımızda, «Türk kompozitörleri, ne zaman uyanmak niyetindediniz?» diye sormuştum. Demek uyumu yorlarmış! Cemal Reşid beni hem tekiiz etmiş, hem de utandırmış bulunuyor. Bach, Bethoven, Liszt gibi, musikî dâhilerinin içine girmediği bir resitalde Cemal Reşidin kendi sonatını çalması, bu eserine ne kadar güvendiğini göstermeğ-

(Devamı 6 nci sayfada)

Cemal Reşid

«Son Posta,,nın yeni tarihî tefrikasını takib ediyormusunuz?

Patrona Halil

Tarihlerin bize yanlış tanıttıkları adam

Bir âsi değil, sarayın haksızlığına, zulmüne, sefahatine karşı isyan eden bir halk kahramanı

3 üncü tefrika bugün daha evvelkilerin hulâsasıle beraber iç sayfamızdadır

(Devamı 5 İnci sayfada)

Hergün

Türk parası
Dünyanın en sağlam
Paralarından biridir

Ekrem Uşaklıgil

Başvekilimizin Millet Meclisinde söylediği radyoda yaptığı hasbihal esnasında da tekrarıydığı bir cümle var ki, üzerinde ne kadar durulsa yeridir:

Merkez Bankasının ve maliyenin elinde bugün her dakika altına tedvil edilmesi her müddet çok mühim miktarda dövizden başka kesilmiş veya çubuk halinde gene çok mühim miktarda altın stoku vardır.

Fazla olarak dış memlekettin Türkiye'ye hemen hergün ve her vesile ile külliyyetli miktarda altın gelmektedir. Denilebilir ki, Türk hazine ve Türk yurdu son 25 yıl için de hiç bir zaman bugünkü derecede altına sahip olamamıştır.

Bu, hem bir hakikatin, hem de tabii bir hâdisenin ifadesidir.

Hakikatin ifadesidir, zira Başvekilin ve Maliye Vekilinin yekdiğerini takip eden sözlerini daha dün dinledik, Merkez Bankasının bilançolarını biliyoruz ve nihayet piyasa gözlerimizin önündedir. Hâdisenin tabii olup olmadığına gelince, umumi kaideyi hatırlıyalım:

Sermaye çok ürkektir, tehlikeyi bir termometre hassasiyetile sezer ve ilk belirtide emniyetli yerlere kaçar.

Üç beş gün evvel İsviçreli tanınmış bir maliyecinin Amerikada göze çarpan durum münasebitle yazmış olduğu bir yazıyı okuyorduk, birkaç fıkrası hem aynen hatırlımızda kaldı:

«İki yıl önce tehlikenin İsviçreye yaklaşması üzerine İsviçre altını Amerikaya yollanmaya başlamıştı, bu defa uzak şarkta durum gerginleşince cereyan tersine döndü. Amerika altınının İsviçreye gelmeye başladığını gördük. Bu hal Amerika hükümeti tarafından altının ihracına karşı sıkı tedbirler alınmaya kadar devam etti, o zaman da Amerika sermayesi harice kaçmak imkânından az çok mahrum kalınca sabit kıymetlere döndü, bütün esya kıymetlerinde bir yükselme hareketinin başlayarak gittikçe arttığına şahid olduk» diyor.

Bugün aramızda meydana çıkan bir radyo haberinin bizi telaşa düşürmek ister gibi görünmesine rağmen Türkiye bütün Avrupalının hele bütün yakın şarkın, alev içinde yangından masun kalmış, en emniyetli memleketidir, kağıd parasile iç ve dış bütün borçlarının yekünü bugün dahi son derece mahduyorduk, altın stokunu birakalım, bir tek madenimizin kıymeti bile bütün borçlarımızın üstündedir, bu vaziyette de ürkek sermayenin ve altının Türk yurdunda bir ilticagâh araması elbette tabii bir hâdisedir olacaktır. O halde bu duruma rağmen son günlerde altın piyasası neden yükseldi ve neden düşmeye başladı?

Bu suale cevap vermeden önce Millet Meclisinde altın kıymetinin beynelmül piyasadaki defalarca yükselmiş olduğunun söylendiğini hatırlatalım.

Bu, bir hakikattir. Bu hakikati rakamla göstereyim:

İsviçrenin serbest piyasasında bugün 20 franklık bir altının kıymeti 31 franktır. İstanbulda ise bir franklık İsviçre kağıdının kıymeti takriben 28 kurustur, 31 tanesi 868 kuruş eder, bu, resmi fiattır. Kara borsada hususi fiatla İsviçre fransı satılıyor mu, satılmıyor mu bilmiyoruz, fakat satılrsa azami bir tahminle fiatı nihayet bir misli fazla, yani 56 kuruş, 31 tanesinin 1736 kuruş eder. Demek oluyor ki bugün resmi fiatına göre 869, hususi muhtemel fiatına göre nihayet 1736 kuruşluk Türk parasile İsviçreden bir İsviçre altını tedarik etmek mümkündür. Halbuki bir bakıma göre 868 kuruş, bir bakıma göre ise 1736 kuruş tedarik edilmiş kabil olan bir İsviçre altını, Millet Meclisinde çok iyi ifade edildiği gibi beynelmül fiatından çok üstünde olarak buhran günlerinde İstanbul

TAKVİM		Şubat	
Rumi sene	1387	Arabi sene	1387
2 inci Kânun	21	Rumi sene	88
3 Salı		1942 Kasım	
GÜNES		İMŞAK	
S. D.	Muharrem	S. D.	
7 10	16	5 29	
1 48		12 02	
Öğle		Akşam	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
E. 12 28	15 10	17 27	18 59
V. 7 01	9 48	12	1 34

Resimli Makale:

LOUIS-JEAN
LUMIÈRE

Başta sinema olmak üzere birçok ihtihaların mucidi olan Fransız bilgini Louis Lumière bugün 77 yaşındadır. Buna rağmen hergün muntazaman 9 saat çalışır, fakat geçenlerde Legion d'honneur nişanının büyük kordonunu almış münasebetle şöyle demiştir:

— En büyük keşiflerim bana en az zahmete mal olmuştur.

Louis Lumière bir gün Edisonun icadı o'nan canlı resim kutusunu

gördü ve hemen bir kutunun içinde hareket eder gibi görünen bu resimlerin fotoğrafla hayat sahnelerinden alınıp bir perde üzerinde gösterilip gösterilemeyeceklerini düşündü, bu düşünceden de iki yıl sonra sinema doğdu. Bu, bir tesadüftür, ve tesadüfün kıymeti inkâr edilemez. Şu kadar var ki, tesadüf yalnız çalışanlara, görenlere ve düşünenlere yardım eder.

Şehir Haberleri

Alman çelik fabrikalarının mümessili şehrimize geldi

Yanında Çekoslovak fabrikalarının da mümessili bulunan Şaht, Türk - Alman ticaret anlaşmasının madeni eşya kısmına aid temaslarda bulunacak

Son imzalanan Türk - Alman ticaret anlaşmasının tatbiki üzere bazı görüşmeler yapmak üzere Almanyadan bir ticaret mümessili gelmiş ve doğrudan Ankara'ya hareket etmiştir.

Şaht adını taşıyan mümessil, Almanya'daki bütün çelik fabrikalarını temsil eden bir mümessil refakat etmektedir. Ticaret mümessilleri ilkönce Ankarada, daha sonra şehrimizde bazı temaslara yapacaklardır. Bu temaslarda Almanyadan memleketimize ithal edilecek olan madeni eşyanın birinci derecede bir rol oynayacağı tahmin edilmektedir.

Altın fiatları düşüyor

Son günlerde bir hayli yükselen altın fiatları dün daha normal bir şekilde muamele görmüşlerdir. Evvelce 203 liraya kadar müşteri bulan beşbir yerde altın dün ancak 140 lira üzerinden alıcı bulabilmiştir.

bulda 35 liraya kadar çıktı, bugün bir hayli tekerlendikten sonra 28 lira sularındadır.

Şu halde bu gayritabii vaziyetin sebebi nedir? Memleket harbi tehlikesinden masun, sulh içinde, tehlikeden uzak, parası sağlam olduğuna göre bu anormal vaziyetin sebebi nedir?

Başvekil Millet Meclisinde olduğu gibi radyoda da sebebi birkaç spekülâtörün şahsi menfaatlerini temin etmek hırslarına atfetti. Gerçekten hastalığın düğüm noktası buradadır ve burada olduğunun en büyük, en yakın delili de Başvekilin ilk nutku müteakib altının 4 lira; ikinci nutkunu müteakib de ayrıca 4 lira daha düşmesi sabit olmuştur. Fakat spekülâtörlerin şahsi kazanç istekleri haricinde çevreyi telaşa düşürmek düşüncesi de hatırlanabilir. Ne olursa olsun Türk altını dün 33 lira sularında dolaylı olarak, daha da düşecek, çok düşecek gibi görünüyordu, fakat bu düşme seyrini kâfi değildi, bütün dünyanın harbe girişmiş olduğu bir zamanda Türk kağıdının hakkı altının müsavî olmağı; nihayet İsviçreninkini takip etmesi lâzımdır; bugün bu buhrandan sonra hedefimiz o olmalıdır.

Hükümetin pek iyi söylediği gibi altın hükümetlerin elinde bir işira vasıtası olmaktan çıktı, bir taraftan Amerika Amerika kit'asına, Japonya Avrupa kit'asına, Almanyada da Avrupa kit'asına şamil beynelmül sabit kıymette birer paraya çıkarmayı düşünüyorlar. Altın artık bir emaldan ibarettir. Fakat bir malın da hakiki ve sun'î kıymeti vardır. Bizdeki kıymeti sun'îdir, hakikiğini bulmalıyız.

Ekrem Uşaklıgil

Şehir Meclisi valinin bir hitabesile dün Şubat içtimalarına başladı

Belediye, Üsküdar ve Kadıköy hava isinin imarına 5 senede 800 bin lira sarfedecek

Şehir Meclisi dün öğleden sonra Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdarın riyesinde toplanmış ve Şubat devresi içtimalarına başlamıştır.

Celsenin açılmasını müteakib Vali ve Belediye Reisi şu hitabede bulunmuştur:

«İstanbul umumî meclisinin sayın azası, Umumi meclisimizin üçüncü itihab devresinin dördüncü yılı Şubat devresi içtimasını açar ve bütün arkadaşlarımızı saygı ile selamlarım.

Bu devredeki mesaimizi daha ziyade geçen devreden kalan işlerimizin ifkmal ve intacı teşkil etmekte beraber, bu devrede vaziyeti hazır ve içinde bulunduğumuz iktisadi şartlar dolayısıyla maruz bulunduğumuz mali darlıklara karşı alınacak tedbirleri müştereken düşünmek zaruretleri de karşı karşıya bulunmaktayız.

Bu itibarla muhasebimiz tarafından hazırlanıp riyeset makamından yüksek meclisinize bazı teklifler arz edilecektir. Sayın azanın u teklifleri mutadları olduğu ve hile etrafı görüşleri ve derin anlayışlarıyla müzakere ve karara raptedebileceklerine emni bulunmaktayım.

Yeni içtima devremizdeki mesaimizin de vîlayetimiz için hayırlı ve feyizli olmasını dilerim.

Valinin sözlerini müteakib eski zabıt okunmuş ve ruznamede geçmiştir. Ruznamede bulunan kalendarif-âli avartımanların teshîn ve ziyetini düzenlemek maksadile belediye zabıtası talimatnamesine bir madde eklenmesi hakkındaki teklif ve buna dair muhtelit encümen mazbatası kavanin encümenine havale olunmuştur.

Bundan sonra Üsküdar - Kadıköy mıntakalarının nazım planlarına göre hazırlanan imar planları hakkında teklif okunmuştur. Kadıköyün imarına 5 senede 800 bin lira sarfolunacaktır. Bu para ile Üsküdar meydanının Kuzguncuca doğru giden kısmı ve Ahmediye giden yol ve Bağdad caddesi genişletilmektedir.

Kadıköy cihetinde de Hal binası önünden başlayan ve Kum işalesine kadar uzanan yol tanzim edilecek. Söğüdü caddesinin Altıyol ağzına kadar olan kısmı da genişletilecektir.

Bundan sonra ruznamedeki diğer maddeler alakadar encümenlere havale olunmuş ve Perşembe günü toplanılmak üzere içtima nihayet verimmiştir.

Ölümler neticelenen bir sukut

Dün Galatada bir gecenin ölümler neticelenen feci bir sukut hâdisesi olmuştu. Necatibey caddesinde 1 numaralı evde oturan 18 yaşlarında Sırrı adında bir genç evin üst kat penceresinden so-

150 bin kilo mangal kömürü getirildi

Şehrin yakacak ihtiyacını karşılamak üzere lâzımgelen teabirler alınıyor

Belediyenin aldığı tedbirler neticesi olarak iki gündünberi şehrimize mühim miktarda mangal kömürü getirilmiştir. Evvelki gün ve dün Sirkeciye 2, Kumkapıya 5 vagon mangal kömürü gelmiştir. Ayrıca Bulgaristandan da motörle kömür getirilmiştir. Gerek Bulgaristan, gerekse civardan temin edilen kömürün miktarı 150 bin kiloya yaklaşmıştır. Bugünlerde gene külliyyetli miktarda kömür getirilecektir. Şehre odun getirmekte olan 70 araba ve 4 kamyon da yolda dır.

Belediye memurları Yunanistana 300 paket yiyecek gönderiyorlar

Vilâyet ve belediye memurlarının, Yunanistandaki belediye memurlarına yardım maksadile teberül yapmağa karar verdiklerini yazmıştı. Bu teberüller dünden itibaren toplanmağa başlanmıştır. Temin edilecek para ile 300 kadar yiyecek paketi hazırlanacak ve bunlar Tunç vapuru ile Yunanistana gönderilecektir.

Kocasını öldüren kadın tahliye edildi

Feriköyünde bir kışkık salkısıle kocası komiser muavini Talât Uğunu bıçakla yaralayan kadın Nedim'in duruşmasına 1 inel ağrıca, zada dün de devam edilmiştir. Maznun kadın, dünkü celsenin sonunda mahkemece tahliye edilmiştir.

Zamlı maaşlar verildi

Memurların Şubat aylıklarının verilmesine dün sabahtan itibaren başlanmıştır. Maaşlar yeni zamlarla birlikte tediyel olunmuştur. Ücretli memur ve müstahdemler yeni zamlarını bu ay sonunda Şubat ücretleriyle beraber alacaklardır.

Rektör Ankaraya gidiyor

Rektör Cemil Bilsel, Üniversiteye aid muhtelif meseleler etrafında Maarif Vekilliği ile temaslarda bulunmak üzere yarın akşam Ankaraya gidecektir.

Evlenme hakkında konferans

Kadıköy Halkından. Şubat 9'da Çarşamba saat 20.30 da Mecit Gören tarafından (Evlenme ve aile hayatı) mevzu bir konferans verilecektir. Her kes gelebilir.

Mes'ud Bir Doğum

Kocaeli vilâyetinde nafia takım komutan Mustafa Baranun bir kızı dün, yaya gelmiştir. Yavruya uzun ömürler diler, baba ve annesini tebrik ederiz.

Sabahtan Sabaha:

Resmî makam, devlet Memuru ve halk

Burhan Cahid

Denizlide bir okuyucudan göyle bir mektub aldım: «Bundan üç ay kadar evvel burada kitab temin edemeyip belediye postaya verilmek üzere İstanbul Devlet matbaasına iki kitab sipariş ettik, siparişten on beş gün sonra piyasaya kitaplar geldi, tabii biz kitabı İstanbul'a yazdığımız için almadık ve kendilerine acele kitabın gönderilmesi için yazdık, 1/12/94 tarihinde yazılmış; 26/11/94 tarihinde kitabın postaya yatırıldığına dair bir mektub aldık, mektubu aldıktan sonra yirmi; yirmi beş gün geçti hâlâ kitab yok. Biz bu hareketten son derece müteessir olduk ve Maarif Vekiline vaziyeti aynen mektubla arz ettik. Sayın Vekil herhalde basit bir kitab meselesi zannetmiş olmalı ki hiç bir ses ve sadâ çıkmadı ve bu meydana tekrar Devlet matbaasına üçüncü bir mektub daha yazdık. Mektubda dedik ki biz bu kitabı bu seneye istifade etmek üzere sipariş ettik; rica ederim kitabı gönderiniz dedik. Cevap olarak (Resmî makama bu şekilde mektub yazılmaz) şeklinde bir ih'arla kitabın Denizliye değil yanlışlıkla Diyarbakıra gittiğini bildirdi. Tam o sırada karneler alındı ne görüyoruz. Sipariş ettiğimiz kitabın yoluğu yüzünden tabii çocuk çalışmamış kar ne kırık geldi.

Şimdi biz bu kitabı sipariş edeli üç ay oluyor bu efendilerin yazdıkları döğ ru ise kitab postaya verildiği altı gün sonra iki ay olacak; siz buna ne dersiniz? Acaba bu zat hakikaten kitab Diyarbakıra gitmiş ise oradan gelinceye kadar bekleyeceğine raftan bir tane daha kitab alıp buraya gönderse ne olurdu?

Rica ederim bu iş için müracaat kapıları nerelerdir bu hususta mes'ul kim olabilir?

Denizli Çaybaşı mahallesinden No. 28 de Fehmi Tezel

Bu şikâyet esnasında belki mühim sayılmaz. Fakat zihniyet noktasından üzerinde durulur. Biz de bu işin içindeyiz. Gazete ve kitap sipariş eden okuyucularımız bazan siparişlerinin geçtiğini yazarlar. Derhal postadan araştırır, yanlış bir yere gitmişse onun geri gelmesini beklemeden yenisini yollarız. Devlet matbaasının müşterinden aldığı bir şikâyet mektubuna karşı:

Burast bir devlet müessesesidir, böyle mektub yazılmaz şeklindeki kendisi resmi makam gibi göstermesi de doğru değildir. Maarif Vekâleti bu işi mütedavil sermayeli bir teşkilata bağlamıştır. Tam manasile bir tüccar gibi hareket etmeye mecburdur. Hattâ resmi makam dahi olsa vazifesi halkın ihtiyaçlarına elindeki bütün vasıtalarla hizmet etmektir.

Maarif Vekilinin şahsın bu şikâyete cevap vermesine lüzum yoktur. Fakat madde tasrih edilecek yapılan bir şikâyeti emri altındaki müfettişlere tebliğ etmesi ve neticesini alarak müştekiye bildirmesi Vekâlet san ve gereği iktisadındandır.

Asıl mesele zihniyet meselesidir, âimme işlerinde vazife alan memurların zihniyet meselesidir. Bu zihniyeti değiştirmek ve bu mahiyette müesseselerde tam bir ticaret hane havası yaratmak lâzımdır. Her memura şahsın mes'ul olacak şekilde vazife tevzi, işlerin bir tüccar işi gibi kontrol ve şikâyetlere sebep olanların ibret olacak sürat ve şiddetle cezalandırılması bu müesseselere devletin de, halkın da istediği hüviyetli verebilir.

Burhan Cahid

Şehir Tiyatrosunun yeni programı

Şehir Dram Tiyatrosu, bu akşamdan itibaren meşhur İtalyan muharirlerinden Franzese'nin, Ahmed Muhtar tarafından dilimize çevrilen «Rüzgâr e, since» isimli 6 tablolu piyesini temsile başlayacaktır.

RADYO

SALI, 3.2.1942

7.30: Saat ayarı, 7.35: Hafif müzik (Pl.), 7.45: Ajans haberleri, 8: Senfonik parçalar (Pl.), 8.15: Evin saatı, 8.30: Müzik (Pl.), 12.30: Saat ayarı, 12.33: Türkçe plâklar, 12.45: Ajans haberleri, 13: Türkçe plâklar, 13.30: Karşık müzik (Pl.), 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo salon orkestrası, 19: Fasil heyeti, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: (Kitap saatı), 19.55: Fasil heyeti, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Film melodileri (Pl.), 21: Ziraat takvimi, 21.10: Muallim ve talebe konseri, 21.30: Konuşma, 21.45: Klâsik Türk müziği programı, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri ve borsalar, 22.45: Dans müziği (Pl.).

Çocuğun korunması yolunda hükûmetin derin manalı bir teşebbüsü

Yazan: Profesör doktor Sadi Irmak

Geliri sabit vatandaşları korumak için hükûmetin aldığı tedbirler arasında bir tanesi, ifade ettiği mana ve vâdettiği istikbal bakımından her cemiyetçi mütefekkir çok yakından ilgilendirecek mahiyettedir. Bu tedbir, üçten fazla olan çocuklar için maaşlara bir miktar zam kabulüne dair olmaktadır. Vakiâ bugünkü şartlar altında ilâve edilen mab-lâğ, kemmiyet bakımından az ve hakikî ihtiyaca nisbetle cüz'üdür. Fakat bu zammın ifade ettiği mana derin ve şümullüdür.

Şimdiye kadar ana baba şeffaketine biraz da Çocuk Esirgeme Kurumuna tevdi edilmiş bulunan çocuk mevzuunu hükûmet ele alıyor ve onu bir bütçe ve barem meselesi yapmış bulunuyor.

Gelirini ihtiyaçları nisbetinde arttırmak imkânlarından mahrum bulunan vatandaşlar bilhassa memurlar için her yeni çocuk, şahsî hayat standardından fedakârlığı icab ediyordu. Az maaşlı memurlar - ki bütün memurların yüzde seksen sekizinin bu gruba dahil bulunduğu hükûmetin beyanatından anlaşılıyor - bu fedakârlığı çok defa şahsan sefaletle düşmeyi göze alarak başarabiliyorlardı. Yeni kanun bu ızdırabı kısmen oldurmuş hafifletecektir. İşin asıl ümid veren tarafı şudur ki hükûmet en buhranlı bir devirde çocuğu düşünmek kararını verince bu dünyaya badiresi geçtikten sonra elbette bu sahadaki teşebbüslerini genişletecek ve hakikî ihtiyaçları tamamen karşılayacak demektir

★
Türkiyemizin bir nüfus davası vardır. Bu topraklar üstünde özlediğimiz bir medeniyet seviyesine ulaşmak için muayyen bir nüfus kesafetine muhtacız. Öte tarafta

topraklarını kendi nüfusile işba edemeyen milletlerin yabancı istilâ emellerine bir nevi mesruiyet bahşettiğini de biliyoruz. Dünyada eşi görülmemiş fedakârlıklar pahasına kazandığımız bu toprakları kendi öz nüfusumuzla doldurmak böylece hem medeniyet seviyemiz, hem de topraklara hâkim olmamız bakımından hayatî bir zaruret şeklini alıyor.

Nüfus davası ise eninde ve sonunda çocuk davasıdır. Bunun da üç kademesi vardır:

1 — Fazla çocuk doğmasını temin etmek.
2 — Doğanları vasatmak.
3 — Yasayanları beden ve ruhca iyi yetiştirmek.

Çocuk davası iste böyle küll halinde ele alınmalıdır. Böyle oluncu onu ne sadece millettin, ne de yalnız devletten bekleyebiliriz. Bilâkis bu sahada hem millete, hem devlete düşen mükellefiyetler vardır.

Doğumlar meselesini ele alırsak dünyanın birçok yerlerinde olduğu gibi bizde de köylü sınıfı ile, fakir tabaka velüddür. Münevver tabakada ve zenginlerde doğurma meyli azalmaktadır. Avrupa da vasatı istatistiğe göre köylü ve gündelikçilerin çocuk sayısı 5.6 olduğu halde cemiyetin yukarı tabakasına doğru gelindikçe, ortalamaya yarıya kadar inmektedir. Bizde memleket münevverlerinin pek büyük bir kısmı devlet hizmetinde bulduklarına göre onların velüdiyeti, gelecek nesillerin terkihi bakımından pek mühimdir. Şu halde memur maaşlarında çocuk sayısının rol oynaması, nüfusumuzun hem kemmiyeti, hem keyfiyeti bakımından üzerinde durulacak bir davadır.

İşte atılan yeni adımı takdir

ve şükranla karşılayışımız, bu büyük dava üzerinde hükûmetimizin hassasiyetle durmakta olmasından ileri gelmektedir. Bugünkü dünya şartları altında bu adımın tam olmasını tabii bekliyemeydik. Hiç şüphesiz bu alanda yapılacak daha pek çok şeyler vardır. Bir defa memuru devlet hizmetine alırken nasıl tahsil derecesine göre, barem tatbik ediyorsak aynı suretle çocuk sayısını da kale alacak hükümlerimiz olmalıdır. Sonra her çocuk doğuşunda memur otomatik olarak zam alınmalıdır. Münevver sınıfta velüdiyeti, bu tedbirlerin çok artıracağına kaniiz. Devlet kendisi bu nevi içtimaî tedbirler aldıktan sonra bu tedbirler yavaş yavaş şirketlere, müesseselere, ticarethanelere, fabrikalara yayılacaktır ve yayılmalıdır.

Bazı memleketlerde bu mesele hususî bir sigorta ile halledilmektedir. «Ebeveynlik sigortası» her yeni doğuma mukabil muayyen bir tazminat ödemektedir. Bizde de tekaüd maaşlarını böyle modern ihtiyaçlara ve icablara uygun bir sigorta şekline kalbetmek hatıra gelebilir. Şüphesiz bunun için dünya sarsıntısının geçmesini beklemek zorundayız.

Herhalde yeni hayat, hıfzıssıhha, terbiye, öjenik şartlarına uygun şekilde çocuk dünyaya getirmek ve yetiştirmek pahalı bir işdir ve eski zamanlarda olduğu gibi yalnız başına ana babanın omuzuna yükletilemez. Ferdî ihtimam yerine cemiyet bakımı kaim olmalıdır. Kanun mevzuatı ile bu sahadaki hayırlı adımlar atılırken, Çocuk Esirgeme Kurumumuz da bu buhranlı zamanlarda daha ağır vazife ve mes'uliyetlerle karşılaş-

(Devamı 4/1 de)

Kitablar arasında :

Pearl Buck ve Mebrure Sami

— 1 —

1938 senesinin 10 Sontesrinindeyiz. Sabah saat on vardır. Evinde gündelik işine dalmış bir kadın; bir yazıcının, ömründe nail olabileceği en büyük mükâfata eriştiği haberini almıştır. Bu yazıcı, «Ana», «Sarı esirler», «Şark rüzgârı, Garb rüzgârı» isimli eserleriyle pek iyi tanıdığımız Pearl Buck, mükâfat ta dünya yazıcılarının hemen hepsinin ideali olan Nobel mükâfatıdır.

İlkönceleri, böyle bir şerefe ulaşacağına inanmayan, fakat olayın doğruluğu meydana çıkınca da:

— Bu tapkı piyangoda kazanmak gibi bir şey oldu, daha sonraları efkârı umumîye, mükâfatın bana verilmesini yanlış bulacak.. diyecek, ve — Doğrusu pek sevindim, fakat bu mükâfatı bana vermek için daha on sene beklemek daha iyi olmaz mıydı?.. diye ilâve edecek kadar tevazu gösteren Pearl Buck 1892 yılında, Amerika - tesadüfî olarak - doğdu. Zira ana ve babası misyonerdiler, ve uzun seneler buldukları Çin'den mezunen ana yurdlarına dönmüşlerdi. Babası eski neslin haşin tiplerindendi. «Canım» annesi ise güzellik aşkı, ince ve cana yakın bir melekti.

Pearl Buck daha dört aylık iken Çine götürüldü, ve orada büyüdü. Çinceyi öğrendi, sonraları Amerikaya dönerek bir kollejde okudu. Fakat Çin, bütün sefaleti, hastalıkları, ishali, kolerası ile büyük ve esrarlı Çin kendisini çekiyordu. Üstelik annesi de hasta idi, yatağa düşmüştü. Ona bakmak lâzımdı. Onun için tekrar Çine geldi. Burada bir misyoner olan ilk kocası ile evlendi. Onunla birlikte Çinde beş sene kaldı. 1925 te Amerikaya dönerken yazdığı Şark rüzgârı, Garb rüzgârı isimli roman ile, ilerinin mükemmeli bir yazıcısı olduğunu isbat etti. Bu eseri ikinci ve en meşhur romanlarından birine, (The Good Earth), «Sarı esirler» e sıçrama tahtası vazifesini gördü. Aynı zamanda ömrünün en heyecanlı dönüm nokta-

YAZAN

İbrahim Hoyi

sını meydana getirdi. Onu, tabii ve sonraları 1935 de evleneceği ikinci kocası R. Walsh ile tanıştırdı... 1932 de Pulitzer edebiyat mükâfatını, Yale üniversitesi fahri doktorluğunu, 1933 de, beş yıllık bir devre içinde en muvaffak Amerikan romanına verilen Howells madalyasını kazanan Pearl

Buck, roman ve hikâyelerile Amerikan edebiyat veçhesinde de değişiklik yaptı: Amerikan muharrir ve okuyucularının gözlerini şarka çevirtti, muharrirler, romancılar bu bilinmiyen diyar söyliyene, resimleyen eserler verdiler, okuyucular da doymak bilmiyen bir istihâ, bir hüs ile bu başka çeşnili ülkeyi öğrenmek istediler...

Ve bugün Pearl Buck, millet (Devamı 4/2 de)

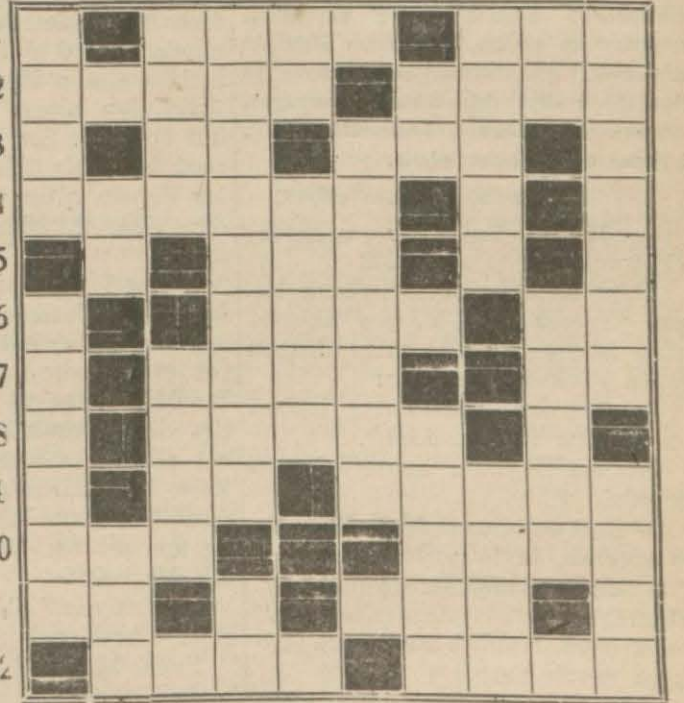
“Son Posta,,nın bulmacası : 18 - (7)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 — Suratsız
(4), Bir ölçü (3). 1
2 — Açık, okunaklı (5), Kaygı (4). 2
3 — Bir uzuv (2), Eksik değil (3). 3
4 — Yırtıcı bir kuş (6). 4
5 — Almanya ile Fransa arasında bir havza (3). 5
6 — Acıklı (4). 6
7 — Horoz ve tavuklarda bulunur (4), Zaman (2). 7
8 — Toprakta yetişenler (5). 8
9 — Ecdad (2), Edirnedeki bir nehir (5). 9
10 — Şampilyonluk maçları (3), Şeytan (4). 10

11 — San'at (2), İnşaatta kullanılan (3). 11
12 — Alâka (4), Bir nevi kundura (4). 12
Yukarıdan aşağı:
1 — Üzüm ağacı (4), Tarihi bir Türk ismi (6). 1
2 — Boru nidası (2), Büyük (3). 2
3 — Dünya (4), Bir hayvan (5). 3
4 — Sebebsiz (9), Bahk tutulur (2). 4

5 — Akıl (2), Göze çarpan (5). 5
6 — Yol tutan, mensub olunan meheb (7). 6
7 — Uzak nidası (2), Peynir konulur (5). 7
8 — Yağmurdan hâsıl olur (5), Mektub (4). 8
9 — Asmaktan emri hazır (2), Atlı den haber veren (5). 9
10 — Konuşan bir kuş (7), İnade (4). 10

«Son Posta»nın tarihi tefrikası: 3

PATRONA HALİL

Dünkü ve evvelki günkü kısmın hülsası

Fransız elçisinin ziyaretinden sonra damad İbrahim Paşa Sâdâbâd köşkünde Reisülküttâb Mehmed Efendi ile konuşuyor. Sadrazam köşke doğru yürürken yolda bir çınar altında uyan bir delikanlı görüyor. Çavuşlar delikanlıyı uyandırmaya kalkınca mâni oluyor. Sere serpe yatan delikanlıya baktıktan sonra çekilip gidiyor. Atların hazır edilmesini emrediyor. Bu sırada Fransız elçisinin hediye olarak gönderdiği 12 tüfeğin geldiği haber veriliyor. Sadrazam bunlardan üçünün doludurulmasını emrediyor. Dereye nişan-gâh olarak bir desti atılıyor. Sadrazam ateş ediyor, fakat destiyi vuramıyor. Gürültüden az evvel uyur görüklere delikanlı uyanıyor. Sadrazam onun yanına getirilmesini emrediyor. Bu adam eski bir levenddir. Söz arasında mesele nişanlılığa intikal ediyor ve adam sadrazamın teklifi ile Fransız elçisinin gönderdiği silâhlardan birini alıyor ve deredeki destiyi bir lâhzada vuruyor. Sadrazamla delikanlı arasındaki mü-kâleme henüz bitmemiştir.

(Roman devam ediyor)

— Halil. Yoldaşlar arasında «Patrona» deyu anılıruk!

Paşa sakalını tutamıyarak başını yavaşça eğip bir şey hatırlamak istiyormuş gibi şâyirdükten sonra gözlerini kaldırdı:

— Patrona, donanmayı hümayundan bir kalyon adıdır.

Kolları dövme'li adam başını salladı:

— Belî sultanım. Abdi Reis idare eder idi. Anda levend idük.

— Ya levendlikten ne deyu ayrıldın?

Patrona Halil başını eğip yavaşça cevap verdi:

— Bir kaza geçirmiş idük, «Abdi» bağışlamış idi.

Üçüncü Ahmedin ünlü veziri merakla gözlerini açıp bağırdı:

— Kadın meselesi mi?

— Belî sultanım. Manyalı bir «zemmiye» [1] ye gönül vermiş idük. [Derin bir göğüs geçirdi]. Levendlikten bu sebebden ayrıldık.

İbrahim Paşa bir kese altın dana attı:

— Aferin. Ya yeniçeri ocağında imtisabın var mı?

Halil elini göğsüne bastırıp baş kesti:

— Eyvallah...

— Kangî ortadansın?

— On yedili kuluyuz!

İbrahim Paşa ayağa kalktı, genç adama doğru bir adım attı:

— Gel seni yanına alayım. Az zamanda terâkki eder, zabî olur-sun.

— !...

Köşk tarafından sesler geldiği için başlarını o yana döndürdüler.

Sadrazamın haznedar kâtibi Kara Mehmed ağa yaklaşmış, yer öptü. «serşüküfeci» Şeyh Mehmed Lâlezari efendinin geldiğini söyledi. Şeyh Mehmed, lâle yetiştir-mekte gayet usta olduğu için sadrazam tarafından «serşüküfeci - çiçekçi» tayin edilmişti. Vazifesi İstanbula getirilen lâlelerin cinsini ayırd edip pahasını biçmek, sonra o lâlenin biçilen paha üzerinden alınıp satılmasına dikkat etmekte. Son yıllarda saray ve vezirlerin bir lâle soğanına avuç-lar dolusu altın vermeleri yüzünden «lâle ihtikârı» alıp yürümüş-tü!

Damad İbrahim Paşa Şeyh Mehmed efendinin tâ... Sâdâbâd kasrına kadar gelmesine ilkin hayret etti. Ardından «belki padişah bir lâle meselesi için göndermiştir» diye merak etti. Ayakta, sağ eli silâhlığına sokulu palasmanın kara kulaklarında olduğu halde dimdik duran Patrona Halil bir an için unuttu. Haznedar kâtibine dik dik baktı:

— İznimiz olduğunu söyleyen şeyh efendi gelsin imdi, görelim.

Şeyh Mehmed efendi havuz başına geldiği zaman damad paşanın yan geldiği seccade saçaklarına secde eder gibi, yere kapaklandı. Bir çocuk gibi sevine içindeydi:

— Müjdeler sultanım. Acem ülkesinin «lâle duhteri» si bulundu!

Diye bağırdı. İbrahim Paşa neş'eli neş'eli yerinden sıçradı:

— Demen şüküfeci efendi! Kande bulunup ne suretle Âsitaneyi isal olunmuş?

Şeyh efendi elinde gümüş bir kutu tutuyordu, kapağını açarak sadrazama doğru uzattı:

— Üç soğan sultanım. Acemiyülâsl bir Ermeni bazirgân yedile Âsitaneîâliyyeye götürülmüş..

İbrahim Paşa gümüş kutuyu alıp içindeki soğanlardan birini dikkatle muayene etti. Soğanı mücevher yüzlüklü tombul parmakları arasında evirip çevirirken, gözleri bir deli gözü gibi yuvarlıktan uğrayıp büyüyordu. Elindeki kara soğanı reis efendinin yüzüne doğru uzatarak haykardı:

— Bakefendi. Gidarlarımın belludır! (Soğanın kökünü gösterdi). Şu cidarlar ancak «tacî Kayser» de bulunur idi. (Göğüs geçirdi). Anın dahi «nesli muntafi» oldu!

Lâle soğanını dikkatle mahfaza içine bıraktıktan sonra karşısında sırta sırta ellerini ovuşturan çiçekçiye baktı:

— Varalım velinimt efendimiz hâkîpaylarına arzelyelim. Ne paha kestiniz soğanların behrine?

Şeyh Mehmed efendinin gözleri parladı:

— Bin altın sultanım.

Ayakta dikilen Patrona Halil bir defa ileri geri sallandı. Yeniçeri ortalarında Beyazîd ve Fatih-teki koltuk kahvelerinde peri masalları anlatılır gibi, çiçeklerden, padişah ve sadrazamın lâle safalarile mehtab âlemlerinden bahsedildiğini duymuşluğu çoktu. Fakat bir soğan başına bin altın değer konduğunu rüyada işittiğini sanıyordu. Ellerile gözlerini oğuşturdu. Sadrazamın haznedar kâtibine dönüp, «lâleleri getiren Ermeniyeye üç bin altın saymasını» söylediğini duyunca bir daha başı döndü. Günde bir dirhem gümüş kıymetinde yirmi üç akçe kazandığını düşünüyordu. Bu altınlar nasıl toplanıyor, nerelere sarfediliyordu?

Çiçekçiye Mehmed Lâlezari efendi gümüş kutuyu seccade üzerine, sadrazamın önüne bıraktı:

— Buyurun sultanım, evvel bahara safayı hatırla nişat süresiz.

İbrahim Paşa kızarak gülümsedi. İçinde üç lâle soğanı bulunan

mahfazayı bir daha açıp baktı:

— Soğanına bin altın narh çok değil, kendüyü dahi «mahbubu lâle» tesmiye eylen.

Dedi, hayret ve takdir dolu bakışlarla seccade üzerindeki kutuyu seyreden Reisülküttâb efendiye «cevahir macunu» kutusunu uzattı:

— Rağbey eylen efendi.

Şüküfeci başı yer öpüp izin istiyerek çekildi. İbrahim Paşa bir an evvel saraya koşup padişaha «lâle müjdesi» vermek için acele etti. Çavuşlara «atların hazırlanıp hazırlanmadıklarını» sordu. «Belî sultanım, hazır» cevabını alır almaz yerinden doğruldu. Sâdâbâd köşkü önündeki binek taşına doğru yürümeye davrandı.

Patrona Halil ayakta bekliyordu. İbrahim Paşa ancak ayağa kalkınca genç adamı hatırladı, yüzüne bakıp tatlı tatlı gülümsedi:

— Adın Halildi değil mi?

Halil kaşlarını çatı:

— Belî, Halil.

Sadrazam bir daha gülümsedi:

— Gel seni saraya alayım. Çok ihsan ederim.

Patrona Halil'in dudaklarında acı bir seğirme gerildi:

— Yok sultanım, lâle soğanına ihsan buyurun!

Ardını dönüp sallana sallana koca gövdeli çınarlara doğru yürümeye başladı. Çavuşlar kılağı palalarını sıyrdılar, Halil'in ardından atılmak istediler. Damad İbrahim Paşa kan dondurucu bir sükûnetle elini kaldırdı:

— Durun, ilişmen!

Bir adım gerisinde duran reis efendiye dönerek gülümsedi:

— Gürk zade akıbet gürk şevdi! [2].

Reis efendi başını eğdi. Veziriâzam, köşkün geniş mermer merdivenleri yanındaki binek taşı önüne çekilen altın haşalı atına doğru ilerledi.

(Arkası var)

BİR DÜZELTME: Evvelki günkü ve dünkü tefrikalarımızda bazı tertib yanlışlıkları olmuştur. «Nan paze kış e. deriz» cümlesinde kış kelimesi kesb olarak, arquebuz de arkiboz şeklinde çıkmıştır, düzeltiriz.

[2] Ne olursa olsun kurd yavrusu akıbet kurd olur.

Son Postanın edebî tefrikası: 46

Küçük Hanımefendi

Nakleden: Muazzez Tahsin Berkan

— Bana karşı bugüne kadar gösterdiğiniz iltifat ve muhabbete nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum. Öksüz bir kızı sevindirdiğiniz için Allah sizden razı olsun.

— Bu sözü bırak yavrum. Ka bul ediyorsun değil mi?

Sesi heleca ve titrekti. Bir saniye durup nefes aldıktan sonra devam etti:

— Türkler ötedenberi misafir sevriliklerle şöret kaanmışlardır. Hiç kimse, senin birkaç ay bana misafir geimeni acayib bulmaz.

— Alicenablığımı suiistimal etmek istemiyorum.

— Ası ben senin uysallığını suiistimal ediyorum kızım. Manisada bir bağda, benim gibi ihtiyar bir kadımla birkaç ay yaşamak pek eğlenceli bir şey değildir.

— Sizin ömrümün sonuna kadar beraber olsam sıklımdum.

— Bu sözüne inanamıyorum. İsbat et bakalım.

Zeki bir gülüşle gülümsüyordu. Tekrar elini öptü.

— Peki, isbat edeceğim, dedim. Üç ay sizinle Manisada kalacağım. Ve bu suretle birkaç gün sonra Türkiye'ye avdetimiz takarrür etti.

Manisadaki bağa yerleştikten on beş gün sonra Nezihe hanımla aramızda şöyle bir mükâleme geçti:

— Avrupayı arıyor musun Neriman?

— Hayır, kendi memleketimin havası bana çok daha tatlı geliyor.

— Burasını sevdin mi?

— Cennet gibi bir bağ, sevilmez mi?

— O halde birkaç ay kadar benimle kalacaksın.

— Siz ne kadar zaman isterse-niz... Tâ sizi bıktırınca kadar.

— Yok o kadarı fazla...

Onun dilinin altında başka bir söz olduğunu hissediyordum. Her zamanki gibi bir şey sormadan bekledim ve gene o, zihninden gelenleri açığa vurdu:

— Bülendle mutabık kalmıştık. İstanbul'da olmasından istifade ederek kocanın ailesi hakkında ba-

zı tetkiklerde bulunacaktı. Dü-
ondan mektub aldım.

— Ben de aldım amma onlar-dan hiç bahsetmiyorum.

— Sana bu mesele hakkında yazacak değildi zaten; bana uzadıya Gelgeç zadelere hakkında malûmat vermiş. Tahmin ettiğim gibi çok eski ve hürmete değer bir aile imiş. Şimdi artık tasarlama-plânı tatbik edebilirim.

— Ne gibi plân?

Sesimdeki endişeye güldü.

— Merak etme, senin aleyhinde bir şey değil. Sadece kayınvalide-ne bir mektub yazarak bir se-neye yakın bir zamandanberi benimle beraber bulunduğunu bildireceğim ve şimdi de burada benim misafirim olduğumu kendisine söyleyeceğim. Tertemiz bir ömür geçirdiğin halde onun senin hakkında olmayacak ve manasız fikir-lere düşmesi işime gelmez.

— Onların hakkında verecek-leri hükmün benim için hiçbir kıymeti olamaz.

— Cocuksun, hayatı bilmiyorsun Neriman, sen bu işin idaresi-ni bana bırak. Ben kayınvalidenle tanışmak istiyorum. Bir kulpun bulursam onunla görüşeceğim ve seni de görüştüreceğim.

— Boş yere kendinizi yoruyor-sunuz. Değmez.

— Onun orasını ben bilirim. Senin bana emniyetin var mı?

— Yerden göke kadar.

— O halde itiraz etme, hare-kâtımda beni serbest bırak.

— Peki...

Birkaç saat sonra Nezihe ha-nım beni odasına çağırttı. Elinde bir mektub vardı.

— Dinle... dedi. Kayınvalidene yazdığım mektubu sana okuma-dan göndermek istemiyorum.

Bu, benim son aylardaki haya-tımı muhtasaran anlatan bir mek-tubdu ve şöyle bitiyordu:

«Sizin, ikinci bir ana sıfatile ge-lininizin hayatı ile alakadar oldu-ğumuza kani bulunduğumdan bu-tün bu tafsilâtı yazmağı muvafık buldum.

(Arkası var)

Bedava sinema

Yazan İsmet Hulusi

Arkadaşım Necmi matbaaya nayım; parayı o verdi diyeyim. Yal geldi; halinde bir tuhaflık vardı. Belli ki canı sıkılmış;

— Nen var Necmi, dedim. Bir sandalyaya yığılır gibi oturdu. Derin bir nefes aldı:

— Başına gelenleri hiç sorma.

— Ne oldun?

— Felâket azizim, müthiş bir felâket... Karım yüzünden.

— Karına ne oldu?

— Benim sevdiğim, iyi bildiğim karım.

— Orası muhakkak, karını hep tanırız, fevkalâde bir kadın, hele ne kadar da muktesid... Böyle bir kadın bu zamanda zor bulunur.

— Orası öyle fakat, asil beni şüphelendiren de bu değil mi?

— Ne oluyor ki?

— Karım sinemaya gidiyor, hem bütün filmleri seyrediyor.

Yal. Bir alay masrafı desene.

— Ne münasebet, birkaç film seyrediyor. Eve geliyor. Çantasından beş on kuruştan fazla para eksilmemiş. İnsan sinemaya bedava almazlar ya?

— Evet orası öyle.

— Parayı kim veriyor? Bir gün bir arkadaş diyelim. Her zaman bir arkadaş sinema parası vermez ki.

Veren arkadaş da olur, amma o biçim arkadaş düşündükçe tüylerim diken diken oluyor, karımı her zaman sinemaya götüren arkadaş olsa olsa bir erkektir. Bir erkek bir kadını sinemaya niçin götürür?

Anlıyorsun değil mi?

— Karımın sinemaya gittiğine emin misin?

— Tabii eminim birader, dün sinemaya gitmişti; akşam döndüğü zaman filmi başından sonuna kadar anlattı. Lâf arasında kimle birlikte olduğunu sordum. Kimle olduğunu yalnızdım; dedi: uyuduktan sonra çantasını karıştırdım. Sabahleyin de karıştırdım. Beş kuruş eksilmemiş. Ne bileyim bir yalan uydursa; tanıdıklardan bir hanımın adını söylese haydi gene in-

— Evet, bizzat şahid oldum, her

— Evet, bizzat şahid oldum, her

— Evet, bizzat şahid oldum, her

— Evet, bizzat şahid oldum, her

— Evet, bizzat şahid oldum, her

— Evet, bizzat şahid oldum, her

— Evet, bizzat şahid oldum, her

nizmiş. Çıldıracağım; karım bana ihanet ediyor. Benim üzerine titre-dim karım bunu yapsın.

— Canım bu şüpheden ibaret.

— Şüphe diyorsun ha, ortada hakikat varken şüphe ne kelime?

— Evet gerçi...

— Senden bir ricam var... Benim sinirlerim çok bozuk, fena bir hareket, ne bileyim cinayet, her şey yapabilirim.

— Ben ne yapayım?

— Karımı takıp edeceksin. Öğreneceksin; o herif kimdir?

— Biraz güç bir iş amma, peki Necmi, polis hafiyeliği de yapalım.

— Yarın filmler değişiyor. Karım muhakkak sinemaya gidecektir. Saat ikide evden çıkar. Sana güveniyorum.

— Ben ne yapayım?

— Karımı takıp edeceksin. Öğreneceksin; o herif kimdir?

— Biraz güç bir iş amma, peki Necmi, polis hafiyeliği de yapalım.

— Yarın filmler değişiyor. Karım muhakkak sinemaya gidecektir. Saat ikide evden çıkar. Sana güveniyorum.

— Ben ne yapayım?

— Karımı takıp edeceksin. Öğreneceksin; o herif kimdir?

— Biraz güç bir iş amma, peki Necmi, polis hafiyeliği de yapalım.

— Yarın filmler değişiyor. Karım muhakkak sinemaya gidecektir. Saat ikide evden çıkar. Sana güveniyorum.

— Ben ne yapayım?

— Karımı takıp edeceksin. Öğreneceksin; o herif kimdir?

— Biraz güç bir iş amma, peki Necmi, polis hafiyeliği de yapalım.

— Yarın filmler değişiyor. Karım muhakkak sinemaya gidecektir. Saat ikide evden çıkar. Sana güveniyorum.

— Ben ne yapayım?

— Karımı takıp edeceksin. Öğreneceksin; o herif kimdir?

— Biraz güç bir iş amma, peki Necmi, polis hafiyeliği de yapalım.

— Yarın filmler değişiyor. Karım muhakkak sinemaya gidecektir. Saat ikide evden çıkar. Sana güveniyorum.

— Ben ne yapayım?

— Karımı takıp edeceksin. Öğreneceksin; o herif kimdir?

vakit olduğu gibi.

— Alçak kadın.

— Fazla acele ediyorsun.

— Akşama döndüğü zaman gene filmde bahsedecek.

— Sen beni dinle Necmi, karına hiç bir şey söylemeyeceksin, hattâ ona her zaman olduğundan daha mültefit hareket edeceksin... Bu akşam size ben de geleceğim, otururuz. Sinemadan bahis açılır. Mevzu son filmlere intikal edecek... İş anlaşılacak, bak tekrar ediyorum Necmi; mademki iş bana bıraktın; karına kat'iyen bir şey sezdirmiyeceksin ve birlikte konuştuğumuz zaman da lâfa karıştırmayacaksın.

— Peki.

— İşte bu kadar akşama görüşünüz.

— Peki.

— İşte bu kadar akşama görüşünüz.

— Peki.

— İşte bu kadar akşama görüşünüz.

— Peki.

— İşte bu kadar akşama görüşünüz.

— Peki.

— İşte bu kadar akşama görüşünüz.

— Peki.

— İşte bu kadar akşama görüşünüz.

— Peki.

— İşte bu kadar akşama görüşünüz.

— Peki.

— İşte bu kadar akşama görüşünüz.

— Peki.

— İşte bu kadar akşama görüşünüz.

— Peki.

— İşte bu kadar akşama görüşünüz.

— Peki.

— İşte bu kadar akşama görüşünüz.

ne ayrılıyorlar, ne de birleşiyorlar. Çünkü filmde Gretanın kocası yok.

Necminin karısı fena bozulmuştu, Necmi şaşkın şaşkın bize bakıyor, bir şeyler anlamak istiyor, fakat anlayamıyordu.

— Hanımefendi, dün sizi sinemada gördüm. Sinemanın antresinde fakat, resimleri baştan sona kadar teker teker seyrettiniz; ve oradan ayrıldınız.

Necmi büsbütün şaşmıştı. Karısının yüzü kıpkırmızı olmuştu.

Necmiye döndüm:

— Hanımefendi fazla muktesid-tirler, benim bildiğimden de çok fazla. Sinemaya para vermektense, sinemanın resimlerini seyrediyorlar ve kendilerini sinemayı seyretmiş hissediyor, bundan zevk alıyorlar. Sırrınızı keşfettiğim için bana hiddetleniyorsunuz hanımefendi, fakat aile saadetiniz için bu elzemdi. Şimdilik Allahısmarladık, başka zaman gene görüşürüz.

— Peki.

— İşte bu kadar akşama görüşünüz.

— Peki.

— İşte bu kadar akşama görüşünüz.

— Peki.

— İşte bu kadar akşama görüşünüz.

— Peki.

— İşte bu kadar akşama görüşünüz.

— Peki.

— İşte bu kadar akşama görüşünüz.

— Peki.

— İşte bu kadar akşama görüşünüz.

— Peki.

— İşte bu kadar akşama görüşünüz.

— Peki.

— İşte bu kadar akşama görüşünüz.

— Peki.

— İşte bu kadar akşama görüşünüz.

— Peki.

— İşte bu kadar akşama görüşünüz.

— Peki.

— İşte bu kadar akşama görüşünüz.

— Peki.

— İşte bu kadar akşama görüşünüz.

YARALI FİDEB

Yazan: Francis de Croisset: 36 Tercüme eden: H. V.

Japonyadaki temizlikler

İçerisi güzel kokar ve hasından, bal kokusu duyulur. Her taraf öyle harikulâde temizdir ki yere bir sigara veya bir şeker dökerseniz, sigaraya içebilir, şekeri yiyebilirsiniz.

İki küçük hizmetçi kız var. İkisinin yaşı bir arada otuzu buluyor. Odaya bir girişleri, sabahleyin beni bir uyandırışları tıptı tıptı yürüyüşü, ortadan bir kayboluşları var ki, hayran oluyorum. Evinize girer girmez, yerlere kapanan ve size, vecd içinde gülümseyen iki kadınla karşılaşmak ne kadar zevklidir, tasavvur edemezsiniz. Her defasında, beni gördüklerinden dolayı öyle mes'ud gözüküyorlar ki! Benden evvelki kira-cıya karşı aynı memnuniyeti gösterdiklerini, benden sonraki kiracının, aynı tebessüm tevarüs edeceğine bilmiyor değilim; buna rağmen, gene güzel bir şey. Asla bir öfke eseri, asla can sıkıntısı ile bir somurtma yok! Ne kadar çok emrederseniz, o kadar fazla memnun görünüyorlar. O kadar fazla yerlere kapanıyorlar, o kadar fazla tebessüm ediyorlar. Saygısızlık etmeden şitab ediyorlar ve cıvılamaları, yavaş sesle oluyor. Bir cıvıllık açtılar, bütün odayı içine aldı.

Yattım, bahçevi ve ırmağı sarıya boyayan ayı, kâğıddan iki bölme arasından görüyorum. Japon ayını daha iyi görmek için lambayı söndürdüm. İrmak fısıldıyor; a-nahtarını bir çevirdim, ırmak uyu-du, ben de.

Günde bir defalık yıkamıyorum, küçük hizmetçilerim bunu ayıblıyorlar gibi. Hoşlarına gitmek için, artık, sabah akşam yıkanmağa başladım. Ah! Japon temizliği!

İtiraf edevim ki. Çinden ayrılıp, Japonyaya gelince, büyük bir ferahlık hissettim. Fizik bir ferahlık. Akşamına hastaneye kaldırılmaktan korkmadan bir bardak su içebilirsiniz.

Her şey temiz: Bardak, ekmek, tabak, yemek çöpleri, sofrata-kımları, sofrta, sandalye, sokak, her

şey. Japonyada her şey temiz, sefalet bile. Ah!! Pireler olmasaydı! Fakat, Japonyada, pire ısırgından mikroba alın hiç kimse yok; çünkü, pireler Japon piresi, onlar da temiz!

Hele, ne köpeklerin, ne insanların taarruzundan korkmaksızın, kurlarda dolmak ne zevkli şey. Haydut yok, bomba yok, trenler vaktinde kalkıyor, vaktinde geliyor, ve taarruza uğramıyor. Ah! Asayiş güzel şey. Çinle Japonya, birbirinden ne farklı!

Çinle, Japonya birbirinden ne farklı!... Kyoto geldiğimdenberi, bu ufak cümle, ikide bir tekrarlıyorum. Tekrarlıyorum amma, kendi kendimi daha iyi inandırma için. Filhakika, bu fark ne reden geliyor acaba? Evet, şüphe yok ki, sokakların şekline, evlerin mimarisinden, mabedlerin ve sarayların daha koyu olan renginden. Burada her şey beyaz ve siyah. Çinde her şey kırmızı ve yaldızlı. Kostümlerden mi? Tesadüf ettiğim kadınların kıyafetleri, Çinlilerin kıyafetlerinden son derece daha zarif, daha renkli, bununla beraber, heytı umumiye, daha az renkli, çehrelerden mi? Cenub Çinlilerin çehresini, şaşılacak derecede hatırlatıyor. Hayır, asıl fark, burada değil ve mahallî kıyafet taşınan Japonlara bakarak değil, tebdîî kıyafet etmiş ben-zettiğim ötekilere bakarak bu farkı anlayabileceğim. Çinde, neden dolayı bu intibai edinmemiştim?

Çünkü, Çinlilerin fizik âdetleri, bizimkilere, Japon âdetlerinden daha yakın. Bir setre pantolon, onları kat'iyen rahatsız etmiyor ve rahatlık için, evlerine gelir gelmez, kostümü çıkarıp alelacele entari giymek ihtiyacını duymuyorlar. Bizim gibi oturuyorlar, bizim gibi yiyorlar ve uyuyorlar. Burada öyle değil. Japonlar, bizim yaşayış tarzımızı almca, yadırgıyorlar.

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Yurdda karakış

Aksarayda bir ırmağın donması yüzünden elektrik fabrikası bir hafta işleyemedi

Aksaray (Hususi) — 20 gün denberi Aksarayda çok şiddetli kış hüküm sürmektedir. Hararet sıfırın altında 30 a kadar düşmüştür. Böyle soğuklara 30 senedir tesadüf edilmediği söylenmektedir. Ulurmak tamamen donmuş, bu donlar yüzünden elektrik fabrikası işleyemiyerek Aksaray bir hafta karanlıkta kalmıştır. Kasabanın bütün köylerle ve Borla itibatı kesilmiş ve yolların kar yüzünden kapanması Bora un nakliyatı da yapılamamış ve bu yüzden Niğde ve Borda işe güçleşmiştir. Vilâyetin uzun bir gayretle yol nafiaca açılarak Borla seyirüfer temin edilmiştir. Hâlen gene kar yağmakta ve kış ta hüküm sürmektedir.

Muşta

Muş (Hususi) — senelerdenberi eşine rastlanmayan bir kış burada hüküm sürmektedir. Sontesrin ayl başlarında başlayan soğuk dalgaları günden güne şiddetini artırmış ve o ayın sonlarına doğru kar yağmaya başlamış, bugüne kadar yağın kar bir metre 91 santimi bulmuştur.

Gün dönümünde başlayan ve saniyede 15,3,18,2 süratinde esen ve dört gün devam eden fırtına ve tipi bir kısım ağaçları devirmiş, yolları kapatmış ve münakalâtı durdurmuştur. Bu yüzden Sonkânunun onuncu günü İlkânunun on beşine aid İstanbul gazeteleri ancak alınmıştır. Bu duruma göre 27 gün halk gazeteden mahrum kalmıştır. Soğuklar hâlâ şiddetini muhafaza ediyor. Fırtınadan elektrik fabrikası su mecraları fena halde bozulmuş, 4 gün memleket karanlıkta kalmıştır.

Henüz başlangıçta bulunan bu seneki kışın daha çok şiddet göstereceği sanılmakta ve hayvanatın ilkbahara doğru aç kalmasında korkulmaktadır.

Burdurda

Burdur (Hususi) — Anormal kışlardan sonra birkaç gün hava mü-

said gitmişti. Beş altı gündendenberi tekrar havalar bozulmuştur. Kar, tipi, fırtına, yağmur, Burdurun neşesini tamamen kaçırmıştır.

Bilecikte

Bilecik (Hususi) — Son zamanlarda yeniden yağmaya başlayan kar Bilecikte «30» santimi bulmuştur. Pazar tatillerinden bilistifade Halkevi sporcuları, başta milli takım oyuncularından Beşiktaşlı Nuri de bulunduğu halde, kayak sporları ve eğlenceleri yapılmıştır.

Hayrebolu (Hususi) — Şiddetli soğuklar ve devamlı tipi hüküm sürmektedir. Bu yüzden posta ancak atla ve jandarmaların muhafazası altında gitmektedir. Her an kurdların postaya hücumu beklenmektedir. İstanbul postası ise gayri muayyen günlerde gelmektedir.

Derince'de genç bir avcı kendi silâhile kazaan öldü

İzmit (Hususi) — Derince köyünde arkadaşları ile beraber domuz avına giden 18 yaşlarında Süleyman oğlu Ahmed isminde bir genç bir kaza sonunda vurularak ölmüştür. Ahmed İnekleryatağı denilen mevkie gelince karşısına büyük bir domuz çıkmıştır. Genç adam derhal domuzla ateş etmeye başlamıştır. Çıkan kurşunlardan vurulan domuz Ahmedin üzerine var kuvveti ile hücum etmeye başlamış ve Ahmede yaklaşarak, Ahmed silâh istimal edemeyeceğini anlayınca silâhın dipçığı ile domuzla vurmaya başlamıştır. İşte facia da bu esnada olmuştur. Dipçığın var hızla domuzla inmesi üzerine aksi bir tesadüf olarak silâh ateş almış ve çıkan kurşun Ahmedin karnına saplanarak ölümünü mücbir olmuştur. Vak'a mahalline başmüddeiumumimiz Halil Hamdi Tonlu ile hükümet tabibi Sami Orz giderek tahkikata el koymuşlardır.

Boluda

Türkiye birinciliğine girecek kayakçuları seçmek üzere yapılan müsabakalar

Boludan yazılıyor: Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğünün hazırlanmakta bulunduğu Türkiye kayak birincilikleri müsabakalarına iştirak edecek kayakçuları seçmek üzere geçen Pazar günü şehrimizde, merkez ve kazaların iştirakile bölge kayak müsabakaları yapılmıştır. Müsabaka çok müsaad bir kar ve arazi şartları içinde, Boluya 48 kilometrelik mesafede bulunan Karacaböğür sırtlarında icra olunmuştur. İniş ve mukavemet olmak üzere iki kısımdan ibaret olan bu müsabakaya 10 kayakçı iştirak etmiştir. Tam bir intizam ve kayak zevki havası içinde yapılan müsabaka neticesinde, inşte: Şeref Erdem (Bolu) birinci, Sevgi'nin Erman (Gerede) ikinci ve Taki Çayır (Bolu) üçüncü gelmişlerdir. On kilometrelik mukavemette de Şeref Erdem (Bolu) birinci, Taki Çayır (Bolu) ikinci, Mustafa Çankar (Gerede) üçüncü olmuşlardır.

Müsabakalarda yakkın kaza ve nahiyelerden gelen birçok seyirci ve heveskâr kayakçılar da bulunmuşlardır. Her işde olduğu gibi bilhassa spor ve gençlik işlerinde de şükranla değer alâka ve himayelerini esirgemeyen kıymetli valimiz Ahmed Durmuş Evrendilek, yanlarında vilâyet jandarma alay kommandantı, belediye reisi ve emniyet memurları olduğu halde bizzat müsabaka mahalline gelmiş ve yarışları sonuna kadar takip ederek derece alanları tebrik ve kayakçuları bu memleket içinde teşvik etmiştir.

Menemende eski bir husumet yüzünden bir köylü öldürüldü

İzmir (Hususi) — Menemende semerci İbrahim oğlu Ahmed Doğanak, eski bir husumet yüzünden araları açık bulunan İslâm oğlu İslâm ile kavga etmiş ve üzerinde bulundurduğu bıçakla İslâmı ağır surette yaralayarak öldürmüştür. Suclu tutulmuştur.

Kitaplar arasında

(Baş tarafı 3/1 de)

lerarası edebiyat dünyasının en ileri gelen şahsiyetlerinden biridir. Yaşayışında olduğu gibi eserlerinde de «sade» için şaheserini bulursunuz. Onun için her dile tercüme edilen romanlarının sayısı gittikçe artıyor.

★

Bu satırları yazışımın sebebi Pearl Buck'un zaten bilinen hayatını incelemekten ziyade, son günlerde Remzi Kitabevinin elile tercüme kütüphanemize bu Amerikalı kadın muharririn, özlü, samimî bir eserini, aynı samimiyet, duyuğu ve özlülükle kazandıran değerli edip ve romancılarımızdan birinin tercümesini okuyucularımıza haber vermektir: Eser, İngilizce aslı (The Exile) olan (Gurbetteki Kadın); bunu dilimize çeviren de değerli edip ve romancılarımız Mevrure Sami Koraydır.

Mevrure Samiyi okuyucularımıza tanıtmaya lüzum var mı?... Yaşayan yazarlarımızın bir çoğunda rastlamadığımız kadar kuvvetli, renkli bir üslûbu olan, bu üslûbla da yazılarını işleyen, istifleyen, Mevrure Sami bizlere (Cöl gibi) yi, (Leylaklar altında) yi, (Sönen ışık) verir, Napoleon ve Mari Valeska gibi tarihi roman denemesi yapar, biricik sahnemize O Kadın, Asmode gibi piyesler hazırlarken, karşımıza bir otomat değil de duyurmasını duyan, bilen bir varlık olarak çıktığı içindir ki, yazılarına hayranız. Mevzularını seçtiği ustalığa hayranız. Eserlerinde kullandığı o güzel, zarif kulağa hoş gelen, ta'icimize hitab eden tam türkçe tasannusuz kelimelere, cümlelere hayranız. Tercüme vadisinde de, Mevrure Samiyi eşsiz saymakta asla tereddüd etmiyoruz.

Değerli romancının tercümeleeri, hiç te kuru değildir. Bir dilden öbür dile aktarma edilen bir takım kelime yığınları değildir. Bu tercümeleer, esere ruh katılarak yapılan, hayır yeniden yaratılan her bakımdan uygulu birer san'at abideleridir. İşte Pearl Buck'un «Ana» eseri, işte en son çıkan ve ikinci bir yazımda incelemeye çalışacağım. «Gurbetteki Kadın». Gene tereddüd etmeden diyebilirim ki, Mevrure Sami, Pearl Buck tercümelerinde olağan üstü bir kudret göstermek-

«Son Posta» nın tefrikanı: 207

KOCA YUSUF

Türk istediği gibi güreşir!

Eğer, Yusuf alafranga güreşi ecnebi hasımları kadar bilmiş olsaydı, hasımları Türk pehlivanının karşısında beş dakika bile dayanamazlardı.

Petersen Yusufun altından kalktıktan sonra; Mösyö Dubliye, Pi-yere üzülerek şunları fısıldamıştı:

— Ah; şu Yusuf alafranga güreşi bir parça bilseydi, hiç bu kadar zahmet çekmezdi. İşin garibi öğrenmek te istemiyor.

— Evet; Türk pehlivanlarının tabiatları acayib, alafrangayı güreş addetmiyorlar..

— İyi amma bak ne kadar bedavaya çalışıyor. Daha Peterseni ilk alta bastırıldığı zaman yenebilirdi. Herifcioğlu köprü ve kılçık ile kendini kurtardı. Eğer; Yusuf; köprüyü kırmasını bilmiş olsaydı, hasmını hiç altından kalkabilirdi mi idi?

Güreş kazınmıştı. Yusuf, işi zorla koşmağa başlamıştı. Boyunduruk ve elense oyunları gaddarlaşmıştı.

Sırası geldikçe mükerrer surette yazdığım gibi, Yusufun ön çaprazına giren bir hasım yakasını kolay kolay kurtaramazdı.

Petersenin Yusufun çaprazından kurtulması pehlivani köpürtmüştü. Muhakkak ne yapıp yapıp Peterseni tekrar çaprazına getirecek bozacak veyahud da bu oyunla yenecekti.

Nitekim, böyle de oldu. Bir a-

te, harikalar yaratmaktadır. Buna sebep de bir kadın olan Pearl Buck'a, derinden derine hulûl etmesi, ve adeta öz ruhile onun ruhunu birleştirip, bağdaştırabilmek saadet ve bahtiyarlığına erişmiş bulunmasıdır. Pearl Buck'u tercüme edenlerden biri olmak sıfatile bu teşhisi koyarken, yanılmadığıma inanıyorum. İşte Ana ve Gurbetteki Kadında bu olağan üstü kudreti bulabilirsiniz. Daha ileriye gideceğim: «Ana» yı bu kadar bize sevdiren, güzelleştiren, ilâhileştiren, Pearl Buck değil, Mevrure Samidir. Ne bileyim, İngiliz-

ralık, Petersenin çaprazla girdiği ve ayaklarını yerde sürüyerek Yusufun önünde uçtuğu görüldü. Bu sefer, Petersenin ne elli altı santimlik bazosu ve ne de alafrangadaki tekniği para ediyordu.

Yusuf; bir ahtapot gibi hasmını uzun ve çetin kolları arasına almış yoruyordu. Hızlanıp giderken bürdenbire sağına çarkederek Danimarkalı yüz yirmi oktalık gövdesile beraber üstüste ve karşısındakine köprü kurmak imkânını vermiyecek bir şekilde yere vurdu.

Petersenin kafası o kadar şiddetle yere çarptı ki, sersemliğinden «pon» kuramadıktan başka bayıldı.

Koca Yusuf, hasmını yenmişti. Ağır ağır üzerinden kalktı. Sanki; hiçbir şey yapmamış gibi durdu.

Seyirciler; alabildiğine Türk pehlivanını alkışlıyorlardı.

Danimarkalı da ortadan silinmişti. Hem de, zorlu bir çaprazla.

Sahneye ilk atılan Kinson olmuştur. Domuz çobanı, Yusufun ellerini yüzünü öpüyordu.

Madam Robensonun sevincine payan yoktu. Mösyö Dubliye bile, Yusufun kahhar çaprazına hayran olmuştu. Acele acele Mösyö Pi-yere şunları söylemişti:

(Arkası var)

ce aslı, ihtimalki bir Anglo-Sakson veyahud İngilizceyi bilen bir münevver için «Ana» romanı pek içten duyularak yazılmıştır. Fakat biz şarklılar, «Ana» yı İngilizceden değil de türkçesinden okursak daha çok severiz, beğeniriz. Zira onda o kadar kendimizi, kendi imajlarımıza, kendi duygularımıza buluruz. Bunu da Mevrure Saminin üslûbuna, duyuşuna, Pearl Buck'u anlayışına, ve bu hasleti bize duyuruşuna borçluuz.

İkinci bir yazımda (Gurbetteki Kadın) ı incelemeye çalışacağım.

(Arkası var)

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Japonlar İngiliz askerleri adına bir abide diktiler

Tokyo 2 (A.A.) — Batı cephelerinde hareket yapan Japon kuvvetlerinin komutanı, Malezya'nın batı cephelerinde cereyan eden muharebelerde ölen İngiliz ve Avustralya askerleri adına bir abide dikilmiştir. Büyük bir hacde süslenmiş olan abide, geldiklerinden üç hafta sonra meimlerin tarafından ormanların veya anasın tarlalarının bir köşesinde ölen binlerce Avustralya ve İngiliz askerlerinin hatırasını anmak üzere dikilmiş bulunmaktadır. Japon komutanı ve General Iwada'nın komutasındaki İngiliz ve Avustralya askerleri, er meydanında can veren arkadaşlarının hatırasını hürmetle anmışlardır.

Alman ve Sovyet teb'îğleri

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
Aynı müddet içinde şark cephesinde 33 Alman tayyaresi kaybedilmiştir.

Sovyet teb'îğleri
Moskova 2 (A.A.) — Gece nesredilen Sovyet teb'îği:
1 Şubat günü kutularımız düşmanın mukavemet merkezlerini tahrib ederek ilerlemeye devam etmişlerdir.
31 Sonkânunda 7 Alman tayyaresi düşürülmüştür. İki Sovyet tayyaresi kaybedilmiştir.

Teb'îğ ek
Moskova 2 (A.A.) — Ögüle üzeri nesredilen Sovyet teb'îğinin ilavesinde şöyle denilmektedir:
Merkez cephesinin bir kesiminde bir Sovyet teb'îği 31 Sonkânunda 20 mahalli geri almıştır. Civar da bir kesimde başka bir birlik de üç mahalli kurtarmıştır.

Batırılan gemiler
Moskova 2 (A.A.) — Resmî Tasajansı, bir Rus denizaltı gemisinin şimal sularında Almanlar tarafından işgal edilen bir liman dışında günlerce pusuda bekledikten sonra topyekûn 15.000 tonluktuk 3 Alman taşıtını batırıldığını haber vermektedir.

Yeni Kâbil büyük elçimiz

Ankara, 2 (Hususi) — Münhal bulunan Kâbil büyük elçiliğine Hariciye Vekâleti hukuk müşavirlerinden orta elçi Kemal Köprülü'nün tayini kararlaştırılmıştır.

Şimalî Afrikada İngilizlerin ric'ati devam ediyor

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
resinde mağlûbiyete uğratılmıştır. Musus'un doğu şimal çevresinde seyir kollarımız müdafaa faaliyeti devam etmektedirler. Dün düşmanın bir makînlî kolu taarruz ugrandı, 4 araba itina edilmemiş ve esirler alınmıştır.
Dünkü hareketler devamınca hava kuvvetlerimiz kara hareketlerine müvessir surette devam etmişler ve bomba tayyarelerimiz 31 Sonkânun 1 Şubat gecesi Agyela - Gedabia çevresinde makineli taşıtlarına hücum etmişler ve yangınlar çıkarmışlardır.
Şehri tahliye etmemizden evvel Bincaziyi ve limanı müdafaa etmekte olan 7 nci Hind piyade tuhayı şimdî üslerine dönmüştür. Sirenaikanın doğusunda bulunan bu üsler ve kuvvetler mevcudlarından hemen hemen hiç bir kayıp vermeden avdet etmiş bulunuyorlar.

Alman teb'îği
Berlin 2 (A.A.) — Resmî teb'îği: Sirenaikte Afrika ordusunun zihli teşkilatları Barse ile el Abiarı işgal etmişlerdir.
Hava ordusunun mensub muharebe teşkilatı takip muharebelerine iştirak ederek Marsa - Matruh civarında düşmanın mizame de-bolarında yangınlar çıkarmışlardır.

KIZILAY
Aylık renkli mecmua nefis bir magazin
Halinde Çıktı
Birçok tanınmış muharirlerin ve ressamların yazılarını zevkle okuyabilirsiniz.

Refah hâdisesi

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
tabhikati icab ettirmiş olduğu hakkında mucib sebepler zikrederek beşer neümeninin ekseriyet fikrine muhalif kalmışlardır.

Mazmunlar
Beşer neümeninin mazbata-sında, en büyük amiri adlı sıfat ile genel kumay tarafından yapılan mazbatada hârisede kanun ve talimatlara riayetsizlik ve dikkatsizlikle ölüme sebebiyet vermek ve vazife ihmal ve tekdüslük bulunmak fiilleri dolayısıyla mazmunlardan tümamiral Mehmed Ali Üggen, Ayetullah Altuğ, İbrahim Kemal Baybura, Ziya Timoçin, Refik Ayantur, Hayri Onur, Refah vapuru sahibleri Barzılây, Pertev Benjamen ve Zihni Koçak haklarında son tabhikatin açılmasına ve Hüsmü Gökdemir ile albay Münir Öney haklarında mahkemelerin men'ine karar itihazi lâzım gelceğini mütaale etmekte ise de, hâdisesin esnasında Saffet Arıkan ile Cevdet Kerim İncedayın Vekil bulunmaları hasebilen bunların fiil ve hareketlerinin ceza hukuku sahasına dahil olup olmayacağı teşkilatı esasıyla hükümlerine göre Büyük Millet Meclisine aid bir hak ve salâhiyet olduğundan genel kurmay başkanlığı adlı amirliğin vazifesi dışında bulunduğundan karar verildiği bildirilmektedir.

Encümenin mazbatası
Encümenin mazbatasına bundan sonra hâdiseyi, Refah vapurunun durumu, hâdiseye takaddüm eden hususları, Refah vapurunun ne suretle tahsis edilmiş olduğunu ve hâdisenin Vekâletler cephesinden görünümlerini etrafına anlatmakta ve şu suretle sona ermektedir:
Encümenin hudud ve salâhiyeti ancak mevcut evrakı okuyarak bir kanaate varmakla mukayyettir. Ne alâkahları ve ne de haricîten bir kimseyi dinlemek veya lehte vealeyhte diğer delâil e bine tevessül ödevinde olman encümenimizin böyle iki sabık vekil, me'us haklarında veya birinin hakkında tam bir mes'uliyet veya ademi mes'uliyet kararına varması mümkün olmayacağından hakikate vümsü ise ancak tahkikatla mümkün olduğundan eski Millî Müdafaa Vekili Erzincan me'usu Saffet Arıkanla eski Münakalat Vekili Sinob me'usu Cevdet Kerim İncedayı hakkında Meclis tahkikatı açılması ekseriyetle kararlaştırılmıştır.

Telefonla verilen emirler
Receb Peker, telefonla verilen emirler hakkında demiştir ki:
Kağıda yazış kırtasiyecilik olur, bürokrasi olur, telefonla söylemek de delâil ortadan kalkar, birincisinden iş uzar gene şikâyet edilir, o halde vekiller ne yaparlar? demiş ve Millî Müdafaa Vekili aid olan müsteşarı bununla vazifedar kılınmış ve kendisine esbabı istiraht vesalereyi temin için ayrıca emirler vermiştir. İncedayı da müdafadan telefon alır almaz, İstanbuldan bir vapur tahsisini istemiş, netice almış ve yanında bulunan deniz nakliyatı yolları reisî Ayetullahı derhal diktetik ettirerek aid olduğu daireye vermiştir. Bu zati tanımıyorum, fakat, görüldüğü ki hâdises vukua geldikten sonra mes'uliyete kendisinin de karışılması ihtimalini düşünerek büyük bir telaşa düşmüş ve kendisine sorulduğu zaman «vekil telefonla yapardı, bize haber vermezdi» demiştir. Hatâ İstanbuldan va purun tahsisi ve tahriki hakkında aldığı cevabı «yanında idim, bana diktetik ettirdi, yanında olmasaydım yapmıycaktım» demiştir. Bunu demek için insanın ne kadar insafsız olması lâzımdır.

Meclis karar
Refah vapuru hâdisesi hakkında cereyan eden uzun müzakerelerden sonra doktor Sadık Konuk (Bur-sa), Zühü Akın (Kırklareli) ve Alaettin Tiritöğlü (Kütahya), bu suretle eski Millî Müdafaa Vehili Saffet Arıkan ile eski Münakalat Vekili Cevdet Kerim İncedayın hareketlerinde tahkiki mucib bir nokta mevcut bulunmadığını karar altına almışlardır.

Kabul olunan taktir aynen şudur:
Yüksek riyasete Okunan mazbata ve kayıtlardan ve arkadaşların konuşmalarından anlaşılacağına göre Vekillerin mes'uliyetini belirtir bir dayanık görülmektedir. Buna göre nokta nazari vazihan belirten Receb Peker'in kanaatine uyarak Saffet Arıkan ve Cevdet Kerim İncedayı'nın hareketlerinin tahkikatı mucib bulunmadığının rey'e konulmasını teklif ederiz.

Kabul edilen kanunlar
Büyük Millet Meclisinin üçüncü toplantısında; 1941 mali yılı müvazenei umumiyet kanununa bağlı daire bütçelerinde münakale yapılmasına 1941 mali yılı müvazenei umumiyesine dahil bazı daire bütçelerinde 36976 liralık münakale yapılmasına, askeri fabrikalar tekaüd ve muavenet sandığı hakkındaki kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine, devlet memurları aylıklarının tevhit ve taadülü hakkındaki kanuna bağlı cetvelin Adliye Vekâleti kısmında değişiklik yapılmasına, Toprak Mahsulleri Ofisi kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine, askeri istihkaklardan kesilecek ekmeğe mukabil ilâve edilecek gıda maddelerini, askeri tayinat ve yem kanununun değiştirilmesine, jandarma yüzbaşısı Abdürrezzak Gürbüzün cezasının affına dair kanun lâyhalarının, ihraç olunacak yaprak tütünlerinin 4040 sayılı kanunun 36 nci maddesi hükümünün tefsirine dair mazbata, kabul olunmuştur.

Tatil kararı
Bundan sonra Seyhan me'usu Hilmi Uranın, Trabzon me'usu Hasan Saka'nın, 1 İkincesinin 1941 tarihinden bugüne kadar Meclise gelen lâyiha ve tefsirlerin mühim ve müstacelleri intaç edilmiş olduğundan Meclis içtimaının 16 Mart 1942 Pazartesi günü tatiline dair müsterek taktirleri okunarak kabul edilmiş ve Meclis saat 19.45 te içtimaına son vermiştir.

Amerikan filosu harekete geçti
(Baş tarafı 1 inci sayfa)
Amiral Nimiz, düşmanın büyük bir harb gemisine tesadüf edilmiş olmakla beraber bir çok muavin gemilerin batıldığını, karaya oturtulduğunu veya hasara uğratıldığını bildirmiştir.
Sahilde bulunan Japon askeri tesislerine donanmaya mensub hava birlikleri ve topçular tarafından ağır darbeler indirilmiştir. Bir çok tayyareler yerde ve havada tahrib edilmiştir. Tayyarelerimiz bombalar, torpiller ve toprak mezzileler isabetler kaydetmişlerdir. Diğer cihetten denizüstü gemileri karada düşmanın bir çok kilit mevzilerini şiddetle bombardıman etmişlerdir. Denizüstü gemilerimiz kendilerine doğrudan doğruya isabet etmeyerek yanlarında patlayan bombalarla ehemmiyetsiz hasarlara uğramışlardır.
11 Amerikan tayyaresi üslerine dönmemiştir.
İnsanca zayıftığımız henüz malâm değilsen de hafif olduğu zannedilmektedir.
Filo başkumandanının sözleri
Honolulu 2 (A.A.) — Amerikanın Asya filosu başkumandanı amiral Mimits; Amerikan deniz akını hakkında şunları söylemiştir:
Pasifik adalarındaki Japon üsleri çok büyük hasarlar yapıldığı muhakkaktır.
Amiral; hücumu son haddine kadar götüren Amerikan kumandanlarının sert hareketlerini belirtmek okuyabilmemiz hafif olmuştur. Hücumu her tipten gemiler iştirak etmiştir.

Japon teb'îği
Tokyo, 2 (A.A.) — İmparatorluk umumî kararğâhi teb'îği:
1 Şubat sabahı tayyare gemilerinden, kruvazörlerden ve düşman muhriblerinden murekkeb bir filo, Marshall adaları sularına gelmiştir. Japon filosu birlikleri bu filoya derhal hücum etmişlerdir. Japonlar, bir kruvazörü tutuşturmışlar, 11 düşman tayyaresi düşürmüşler, diğer gemilere ağır hasarlar vermişlerdir. Japon deniz kuvvetleri pek cüz'î hasarlara uğramıştır. Ezcümle bir küçük yardımcı gemi hasar görmüş, diğer gemiler ve adalardaki askeri tesisler, hiç bir isabete maruz kalmamıştır. 28 ölü ve yaralı vardır.

Başvekâlet müsteşar muavinliği
Ankara, 2 (Hususi) — Tokad valisi İzzettinin Başvekâlet müsteşar muavinliğine tayini mevzuu bahistir.

Partinin himaye ettiği talebe hakkında bir tavzihi

Ankara 2 (A.A.) — C. H. P. Genel Sekreterliğinden tebliğ edilmiştir:

İstanbulda çıkan 1 Şubat 1942 tarihli bazı gazetelerde Cumhuriyet Halk Partisi tarafından himaye edilmek üzere isimleri Üniver site rektörlüğü tarafından tesbit edilmeğe olan yüksek tahsil talebesinden medburî hizmete tâbi tutulmaları için taahhüd senedi istenilmekte olduğuna ve Parti Genel Sekreterliğinin bu iş hakkında malumatı bulunmadığına dair yazılar görülmüştür.

Halbuki himaye istiyen ve sayı binlere balığ olan talebe içinde hakikaten çalışkan ve yardıma cidden muhtaç bulunanları teftih edilebilmesi için tahsil derecesinin en aşağı iyi olması ve aynı zamanda medburî hizmetin kabul edilmiş bulunması hükümetle Parti arasında evvelce kararlaştırılmış esaslı şartlardır. Ve milletin parası ile vetimesek istiyen bir vatandaş bu kadarlık bir külfetin yükletilmesi mümkün değildir.

İngiliz ve Japon'ara göre Singapur'da harb vaziyeti
(Baş tarafı 1 inci sayfa)
cum edilmiş, bunlardan biri batırılmıştır.

«Singapur dayanacak»
Batavia 2 (A.A.) — Royter ajansının muhabiri telsiz telefonla bildiriyor:
Buradaki salâhiyetli mehfellerde söylendiğine göre, Singapur adası sonuna kadar müdafaa edilecek ve müstahkem ada taarruzun Japonlar aleyhine dönceği zamana kadar dayanabilecektir. Adanın içme suyu bakımından ihtiyacı halledilmiştir. Suyun herkese müayyen miktarda verilmesi sayesinde gerek garnizon ihtiyaçlarını, gerek sivil halkın ihtiyacını ilânihaye temin edecek miktarda su ve keza yiyecek bulunurduk mümkün olacaktır.

Tokyo 2 (A.A.) — D. N. B.:
Domei ajansının bugün nesrettiği bir askeri teb'îğe göre, Japon bahriyesine mensub bir topçker, Cuma günü İngilizlerin Singapur'da askerleri ve sivilleri müteaddid taahhürla tahliye etmek ve askeri tesisleri tahrib eylemek üzere hazırlıklar yaptığını görmüştür. İngilizlerin Singapur müdafaa etmek için yapacakları gayretlerin beyhüdeliğini anladıkları meydana dır.

Radyo neşriyatını tatil etmiş
Bangkok 2 (A.A.) — Singapur radyosu, sebep göstermeden neşriyatını tatil etmiştir.
Tarhi muharebe
Tokyo 2 (A.A.) — Yomiuri gazetesinin Malezyadaki muhabiri bildiriyor:
Çohor boğazının her iki tarafından topçu düllüsü başlamış, tarihî meydan muharebesinin ilk ateşi bu suretle açılmıştır.
Bir şehir işgal edildi
Tokyo 2 (A.A.) — Umumi kararğâhin teb'îği:
Japon kuvvetleri 31 Sonkânun akşamı Mulmein şehrini işgal etmişlerdir.
Tokyo 2 (A.A.) — Domei ajansının bildirdiğine göre, Japon hava kuvvetleri, Singapur'a şiddetli bir taarruz yapmışlardır.
Bu taarruzda 50.000 tonluktuk İngiliz yüzer havuzu batırılmıştır.

Zo' guldak me'usu vefat etti
Ankara, 2 (Hususi) — Zonguldak me'usu Mustafa Bozma vefat etmiştir.

H'nd denizinin kontrolü
(Baş tarafı 1 inci sayfa)
ticaret vapurlarımızdan kat kat istün sayıda ticaret vapurları inşa etmemiz lâzımdır. Bu da bugün sahib olduğumuz himaye filusun dan çok daha kuvvetli bir filonun vücuduna şart koşar.
Singapur muharebesinden bahsederek yüzbaşısı Hiraide, şöyle demiştir:
Başlıyan muharebe, Avustralya'yı, Felemenk Hindistanını kusan bütün denizlerin kontrolü ve Hind denizine hakimiyet manasına gelir.
Bahriye sözcüsü, Singapurun sükutunun bir zaman mesalesinden ibaret olduğunu söylemiştir.

Havacılık mütehasssısı diyor ki
(Baş tarafı 1 inci sayfa)
simdilik kat'i bir seilde hiç bir harekete geçmemekte tamamen haklı oldukları görülür. Amerikalıların her şeyden evvel deniz filolarının yüksek bir hava kuvvetinin himayesine sokmak mecburiyeti karşısında bulduklarını kabul etmek lâzımdır. Acaba İngilizler bu hususta Amerikalılara yardım edemezler mi? Yapılan hesablara nazaran cephelerin bugünkü vaziyeti karşısında İngilizlerin Uzak şarka ancak 2 saffı harb gemisine, 2 tayyare gemisi gönderebilmeleri mümkün görülmektedir.
Bazı gemilerinin tamirde olduğu kabul edilecek olursa Amerikanın da 15 saffı harb gemisinden 10 tanesini, 7 tayyare gemisinden 5 tanesini harekete geçirebileceği anlaşılacaktır. İngilizlerin yardımını da bu hesaba katarsak cem'an 12 saffı harb gemisine 7 tayyare gemisinden ibaret bir kuvvet eder ki Japonların bugünkü çok kuvvetli stratejik vaziyetleri karşısında eldeki bu kuvvetler mütefiklerin her hangi bir tehlikeye atılmak istemeyecekleri pek bedihdir. Japonların 12 saffı harb gemisinden 10 tanesini, 8 tayyare gemisinden 6 tanesini harbe soktukları kabul edilecek olursa karasularındaki hava filoları sayesinde bu kuvvetin bir misli daha artacağı kabul olunabilir. Bundan baş

ka kat'i bir çarpışmada Japonların merkez üsleri pek yakın olduğundan ellerinde bütün ihtiyat kuvvetlerini de angaje edebileceklerini gözönünde tutmak lâzımdır.
İşte bütün bu durumlar karşısında mütefiklerin takip etmekte oldukları program bugün için Japonların «Birmanya» ile «Singapur» istikametindeki akınlarını önlemekten ibaret kalacaktır. Okyanusta ise mütefikler Japonlar arasında kat'i ve kıyasıya muazam bir deniz ve hava muharebesi için her iki tarafın da hazırlıklarını yapmakta oldukları ve Japonların bu muharebeyi yapmak üzere bir an evvel vaziyet ihdas etmek istedikleri anlaşılacaktır. Halbuki mütefikler bunu mümkün mertebe geciktirmek ve bu muharebe için tam manasile hazırlanmış olmak istiyorlar. 1942 senesi içinde İngilizler King Gevrge sınıfından yeni bir gemi ile iki tayyare gemisini denize indirecekleri gibi Amerikalılar da 4 süratli kruvazör 2 tayyare gemisinin inşaatını sene ortalarında bitirmiş olacaktırlar. Hülâsa olarak mütefiklerin mebzul mikyasla muhriblerle beraber harekete geçecek çok kesif bir deniz ve hava kuvvetiyle Japonya üzerine yüklenmek istedikleri ve bunun da pek yakın olmadığı söylenebilir.

Mitat Tuncel

Filipinlerde Amerikan muvaffakiyeti
(Baş tarafı 1 inci sayfa)
aynı zamanda yapılmıştır. Elde edilen bir hava haritası Japon planını ve Japon ödevinin müstacel mahiyetini göstermektedir. Halen, topçu ve havan topu ateşile desteklenen piyademizle düşman kuvvetleri arasında dağılık ormanlarda vahşice bir muharebe cereyan etmektedir. Kuvvetlerimiz düşmanı kıyıya kadar atmışlardır. Deniz yoluyla kaşmağa teşebbüs eden Japonlar boğulmuşlar, imha edilmişler veya esir alınmışlardır.
Doğu kesiminde Japonlar, 141, 142 ve 122 nci tümenlerin iştirak ettiği bir kuvvette 65 inci Japon tümeni başta olmak üzere bir cephe taarruzu ve bir çevirme hareketi yapmağa teşebbüs etmişlerdir. Bu kuvvetlerin bütün hücum kit'aları bilhassa bu işler için fevkalâde tallim görmüş erattan murekkebdü. Bunlar şimdi tamamen imha edil-

Mısır kabinesi istifası etti
Ankara 2 (Radyo gazetesi) — Londradan gelen haberlere göre Mısır kabinesi istifası etmiştir. Yeni kabineyi gene Hüseyin Sırrı Paşa kuracaktır. Bu kabineye Sadi partisi mensubları da girecektir. Londradan radyosuna göre bu parti İngiliz taraftarı ve Mihverle siyasi mü nasebatı kesmekle şöret almıştır.
Kahire 2 (A.A.) — Ofi:
Sırrı Paşa Hüseyin kabinesinin istifası, üniversite talebesi tarafından yapılan bir nümayiş neticesinde vukubulmuştur.
miş bulunmaktadır. Büyük bir cesaretle mukavemet eden bu kuvvetlere mensub olan askerler savaş sonunda esir edildikleri vakit teslim olmanın memnun bulunduklarını söylemişlerdir. Düşman askerlerine haklı şecaatleri hasebilen icab eden saygı ile muamele olunmaktadır.

Partinin himaye ettiği talebe hakkında bir tavzihi

Ankara 2 (A.A.) — C. H. P. Genel Sekreterliğinden tebliğ edilmiştir:

İstanbulda çıkan 1 Şubat 1942 tarihli bazı gazetelerde Cumhuriyet Halk Partisi tarafından himaye edilmek üzere isimleri Üniver site rektörlüğü tarafından tesbit edilmeğe olan yüksek tahsil talebesinden medburî hizmete tâbi tutulmaları için taahhüd senedi istenilmekte olduğuna ve Parti Genel Sekreterliğinin bu iş hakkında malumatı bulunmadığına dair yazılar görülmüştür.

Halbuki himaye istiyen ve sayı binlere balığ olan talebe içinde hakikaten çalışkan ve yardıma cidden muhtaç bulunanları teftih edilebilmesi için tahsil derecesinin en aşağı iyi olması ve aynı zamanda medburî hizmetin kabul edilmiş bulunması hükümetle Parti arasında evvelce kararlaştırılmış esaslı şartlardır. Ve milletin parası ile vetimesek istiyen bir vatandaş bu kadarlık bir külfetin yükletilmesi mümkün değildir.

İngiliz ve Japon'ara göre Singapur'da harb vaziyeti
(Baş tarafı 1 inci sayfa)
cum edilmiş, bunlardan biri batırılmıştır.

«Singapur dayanacak»
Batavia 2 (A.A.) — Royter ajansının muhabiri telsiz telefonla bildiriyor:
Buradaki salâhiyetli mehfellerde söylendiğine göre, Singapur adası sonuna kadar müdafaa edilecek ve müstahkem ada taarruzun Japonlar aleyhine dönceği zamana kadar dayanabilecektir. Adanın içme suyu bakımından ihtiyacı halledilmiştir. Suyun herkese müayyen miktarda verilmesi sayesinde gerek garnizon ihtiyaçlarını, gerek sivil halkın ihtiyacını ilânihaye temin edecek miktarda su ve keza yiyecek bulunurduk mümkün olacaktır.

Tokyo 2 (A.A.) — D. N. B.:
Domei ajansının bugün nesrettiği bir askeri teb'îğe göre, Japon bahriyesine mensub bir topçker, Cuma günü İngilizlerin Singapur'da askerleri ve sivilleri müteaddid taahhürla tahliye etmek ve askeri tesisleri tahrib eylemek üzere hazırlıklar yaptığını görmüştür. İngilizlerin Singapur müdafaa etmek için yapacakları gayretlerin beyhüdeliğini anladıkları meydana dır.

Radyo neşriyatını tatil etmiş
Bangkok 2 (A.A.) — Singapur radyosu, sebep göstermeden neşriyatını tatil etmiştir.
Tarhi muharebe
Tokyo 2 (A.A.) — Yomiuri gazetesinin Malezyadaki muhabiri bildiriyor:
Çohor boğazının her iki tarafından topçu düllüsü başlamış, tarihî meydan muharebesinin ilk ateşi bu suretle açılmıştır.
Bir şehir işgal edildi
Tokyo 2 (A.A.) — Umumi kararğâhin teb'îği:
Japon kuvvetleri 31 Sonkânun akşamı Mulmein şehrini işgal etmişlerdir.
Tokyo 2 (A.A.) — Domei ajansının bildirdiğine göre, Japon hava kuvvetleri, Singapur'a şiddetli bir taarruz yapmışlardır.
Bu taarruzda 50.000 tonluktuk İngiliz yüzer havuzu batırılmıştır.

Zo' guldak me'usu vefat etti
Ankara, 2 (Hususi) — Zonguldak me'usu Mustafa Bozma vefat etmiştir.

H'nd denizinin kontrolü
(Baş tarafı 1 inci sayfa)
ticaret vapurlarımızdan kat kat istün sayıda ticaret vapurları inşa etmemiz lâzımdır. Bu da bugün sahib olduğumuz himaye filusun dan çok daha kuvvetli bir filonun vücuduna şart koşar.
Singapur muharebesinden bahsederek yüzbaşısı Hiraide, şöyle demiştir:
Başlıyan muharebe, Avustralya'yı, Felemenk Hindistanını kusan bütün denizlerin kontrolü ve Hind denizine hakimiyet manasına gelir.
Bahriye sözcüsü, Singapurun sükutunun bir zaman mesalesinden ibaret olduğunu söylemiştir.

Havacılık mütehasssısı diyor ki
(Baş tarafı 1 inci sayfa)
simdilik kat'i bir seilde hiç bir harekete geçmemekte tamamen haklı oldukları görülür. Amerikalıların her şeyden evvel deniz filolarının yüksek bir hava kuvvetinin himayesine sokmak mecburiyeti karşısında bulduklarını kabul etmek lâzımdır. Acaba İngilizler bu hususta Amerikalılara yardım edemezler mi? Yapılan hesablara nazaran cephelerin bugünkü vaziyeti karşısında İngilizlerin Uzak şarka ancak 2 saffı harb gemisine, 2 tayyare gemisi gönderebilmeleri mümkün görülmektedir.
Bazı gemilerinin tamirde olduğu kabul edilecek olursa Amerikanın da 15 saffı harb gemisinden 10 tanesini, 7 tayyare gemisinden 5 tanesini harekete geçirebileceği anlaşılacaktır. İngilizlerin yardımını da bu hesaba katarsak cem'an 12 saffı harb gemisine 7 tayyare gemisinden ibaret bir kuvvet eder ki Japonların bugünkü çok kuvvetli stratejik vaziyetleri karşısında eldeki bu kuvvetler mütefiklerin her hangi bir tehlikeye atılmak istemeyecekleri pek bedihdir. Japonların 12 saffı harb gemisinden 10 tanesini, 8 tayyare gemisinden 6 tanesini harbe soktukları kabul edilecek olursa karasularındaki hava filoları sayesinde bu kuvvetin bir misli daha artacağı kabul olunabilir. Bundan baş

Mitat Tuncel

Filipinlerde Amerikan muvaffakiyeti
(Baş tarafı 1 inci sayfa)
aynı zamanda yapılmıştır. Elde edilen bir hava haritası Japon planını ve Japon ödevinin müstacel mahiyetini göstermektedir. Halen, topçu ve havan topu ateşile desteklenen piyademizle düşman kuvvetleri arasında dağılık ormanlarda vahşice bir muharebe cereyan etmektedir. Kuvvetlerimiz düşmanı kıyıya kadar atmışlardır. Deniz yoluyla kaşmağa teşebbüs eden Japonlar boğulmuşlar, imha edilmişler veya esir alınmışlardır.
Doğu kesiminde Japonlar, 141, 142 ve 122 nci tümenlerin iştirak ettiği bir kuvvette 65 inci Japon tümeni başta olmak üzere bir cephe taarruzu ve bir çevirme hareketi yapmağa teşebbüs etmişlerdir. Bu kuvvetlerin bütün hücum kit'aları bilhassa bu işler için fevkalâde tallim görmüş erattan murekkebdü. Bunlar şimdi tamamen imha edil-

Mısır kabinesi istifası etti
Ankara 2 (Radyo gazetesi) — Londradan gelen haberlere göre Mısır kabinesi istifası etmiştir. Yeni kabineyi gene Hüseyin Sırrı Paşa kuracaktır. Bu kabineye Sadi partisi mensubları da girecektir. Londradan radyosuna göre bu parti İngiliz taraftarı ve Mihverle siyasi mü nasebatı kesmekle şöret almıştır.
Kahire 2 (A.A.) — Ofi:
Sırrı Paşa Hüseyin kabinesinin istifası, üniversite talebesi tarafından yapılan bir nümayiş neticesinde vukubulmuştur.
miş bulunmaktadır. Büyük bir cesaretle mukavemet eden bu kuvvetlere mensub olan askerler savaş sonunda esir edildikleri vakit teslim olmanın memnun bulunduklarını söylemişlerdir. Düşman askerlerine haklı şecaatleri hasebilen icab eden saygı ile muamele olunmaktadır.

Partinin himaye ettiği talebe hakkında bir tavzihi

Ankara 2 (A.A.) — C. H. P. Genel Sekreterliğinden tebliğ edilmiştir:

İstanbulda çıkan 1 Şubat 1942 tarihli bazı gazetelerde Cumhuriyet Halk Partisi tarafından himaye edilmek üzere isimleri Üniver site rektörlüğü tarafından tesbit edilmeğe olan yüksek tahsil talebesinden medburî hizmete tâbi tutulmaları için taahhüd senedi istenilmekte olduğuna ve Parti Genel Sekreterliğinin bu iş hakkında malumatı bulunmadığına dair yazılar görülmüştür.

Halbuki himaye istiyen ve sayı binlere balığ olan talebe içinde hakikaten çalışkan ve yardıma cidden muhtaç bulunanları teftih edilebilmesi için tahsil derecesinin en aşağı iyi olması ve aynı zamanda medburî hizmetin kabul edilmiş bulunması hükümetle Parti arasında evvelce kararlaştırılmış esaslı şartlardır. Ve milletin parası ile vetimesek istiyen bir vatandaş bu kadarlık bir külfetin yükletilmesi mümkün değildir.

İngiliz ve Japon'ara göre Singapur'da harb vaziyeti
(Baş tarafı 1 inci sayfa)
cum edilmiş, bunlardan biri batırılmıştır.

«Singapur dayanacak»
Batavia 2 (A.A.) — Royter ajansının muhabiri telsiz telefonla bildiriyor:
Buradaki salâhiyetli mehfellerde söylendiğine göre, Singapur adası sonuna kadar müdafaa edilecek ve müstahkem ada taarruzun Japonlar aleyhine dönceği zamana kadar dayanabilecektir. Adanın içme suyu bakımından ihtiyacı halledilmiştir. Suyun herkese müayyen miktarda verilmesi sayesinde gerek garnizon ihtiyaçlarını, gerek sivil halkın ihtiyacını ilânihaye temin edecek miktarda su ve keza yiyecek bulunurduk mümkün olacaktır.

Tokyo 2 (A.A.) — D. N. B.:
Domei ajansının bugün nesrettiği bir askeri teb'îğe göre, Japon bahriyesine mensub bir topçker, Cuma günü İngilizlerin Singapur'da askerleri ve sivilleri müteaddid taahhürla tahliye etmek ve askeri tesisleri tahrib eylemek üzere hazırlıklar yaptığını görmüştür. İngilizlerin Singapur müdafaa etmek için yapacakları gayretlerin beyhüdeliğini anladıkları meydana dır.

Radyo neşriyatını tatil etmiş
Bangkok 2 (A.A.) — Singapur radyosu, sebep göstermeden neşriyatını tatil etmiştir.
Tarhi muharebe
Tokyo 2 (A.A.) — Yomiuri gazetesinin Malezyadaki muhabiri bildiriyor:
Çohor boğazının her iki tarafından topçu düllüsü başlamış, tarihî meydan muharebesinin ilk ateşi bu suretle açılmıştır.
Bir şehir işgal edildi
Tokyo 2 (A.A.) — Umumi kararğâhin teb'îği:
Japon kuvvetleri 31 Sonkânun akşamı Mulmein şehrini işgal etmişlerdir.
Tokyo 2 (A.A.) — Domei ajansının bildirdiğine göre, Japon hava kuvvetleri, Singapur'a şiddetli bir taarruz yapmışlardır.
Bu taarruzda 50.000 tonluktuk İngiliz yüzer havuzu batırılmıştır.

Zo' guldak me'usu vefat etti
Ankara, 2 (Hususi) — Zonguldak me'usu Mustafa Bozma vefat etmiştir.

H'nd denizinin kontrolü
(Baş tarafı 1 inci sayfa)
ticaret vapurlarımızdan kat kat istün sayıda ticaret vapurları inşa etmemiz lâzımdır. Bu da bugün sahib olduğumuz himaye filusun dan çok daha kuvvetli bir filonun vücuduna şart koşar.
Singapur muharebesinden bahsederek yüzbaşısı Hiraide, şöyle demiştir:
Başlıyan muharebe, Avustralya'yı, Felemenk Hindistanını kusan bütün denizlerin kontrolü ve Hind denizine hakimiyet manasına gelir.
Bahriye sözcüsü, Singapurun sükutunun bir zaman mesalesinden ibaret olduğunu söylemiştir.

Havacılık mütehasssısı diyor ki
(Baş tarafı 1 inci sayfa)
simdilik kat'i bir seilde hiç bir harekete geçmemekte tamamen haklı oldukları görülür. Amerikalıların her şeyden evvel deniz filolarının yüksek bir hava kuvvetinin himayesine sokmak mecburiyeti karşısında bulduklarını kabul etmek lâzımdır. Acaba İngilizler bu hususta Amerikalılara yardım edemezler mi? Yapılan hesablara nazaran cephelerin bugünkü vaziyeti karşısında İngilizlerin Uzak şarka ancak 2 saffı harb gemisine, 2 tayyare gemisi gönderebilmeleri mümkün görülmektedir.
Bazı gemilerinin tamirde olduğu kabul edilecek olursa Amerikanın da 15 saffı harb gemisinden 10 tanesini, 7 tayyare gemisinden 5 tanesini harekete geçirebileceği anlaşılacaktır. İngilizlerin yardımını da bu hesaba katarsak cem'an 12 saffı harb gemisine 7 tayyare gemisinden ibaret bir kuvvet eder ki Japonların bugünkü çok kuvvetli stratejik vaziyetleri karşısında eldeki bu kuvvetler mütefiklerin her hangi bir tehlikeye atılmak istemeyecekleri pek bedihdir. Japonların 12 saffı harb gemisinden 10 tanesini, 8 tayyare gemisinden 6 tanesini harbe soktukları kabul edilecek olursa karasularındaki hava filoları sayesinde bu kuvvetin bir misli daha artacağı kabul olunabilir. Bundan baş

Mitat Tuncel

Filipinlerde Amerikan muvaffakiyeti
(Baş tarafı 1 inci sayfa)
aynı zamanda yapılmıştır. Elde edilen bir hava haritası Japon planını ve Japon ödevinin müstacel mahiyetini göstermektedir. Halen, topçu ve havan topu ateşile desteklenen piyademizle düşman kuvvetleri arasında dağılık ormanlarda vahşice bir muharebe cereyan etmektedir. Kuvvetlerimiz düşmanı kıyıya kadar atmışlardır. Deniz yoluyla kaşmağa teşebbüs eden Japonlar boğulmuşlar, imha edilmişler veya esir alınmışlardır.
Doğu kesiminde Japonlar, 141, 142 ve 122 nci tümenlerin iştirak ettiği bir kuvvette 65 inci Japon tümeni başta olmak üzere bir cephe taarruzu ve bir çevirme hareketi yapmağa teşebbüs etmişlerdir. Bu kuvvetlerin bütün hücum kit'aları bilhassa bu işler için fevkalâde tallim görmüş erattan murekkebdü. Bunlar şimdi tamamen imha edil-

Mısır kabinesi istifası etti
Ankara 2 (Radyo gazetesi) — Londradan gelen haberlere göre Mısır kabinesi istifası etmiştir. Yeni kabineyi gene Hüseyin Sırrı Paşa kuracaktır. Bu kabineye Sadi partisi mensubları da girecektir. Londradan radyosuna göre bu parti İngiliz taraftarı ve Mihverle siyasi mü nasebatı kesmekle şöret almıştır.
Kahire 2 (A.A.) — Ofi:
Sırrı Paşa Hüseyin kabinesinin istifası, üniversite talebesi tarafından yapılan bir nümayiş neticesinde vukubulmuştur.
miş bulunmaktadır. Büyük bir cesaretle mukavemet eden bu kuvvetlere mensub olan askerler savaş sonunda esir edildikleri vakit teslim olmanın memnun bulunduklarını söylemişlerdir. Düşman askerlerine haklı şecaatleri hasebilen icab eden saygı ile muamele olunmaktadır.

Partinin himaye ettiği talebe hakkında bir tavzihi

Ankara 2 (A.A.) — C. H. P. Genel Sekreterliğinden tebliğ edilmiştir:

İstanbulda çıkan 1 Şubat 1942 tarihli bazı gazetelerde Cumhuriyet Halk Partisi tarafından himaye edilmek üzere isimleri Üniver site rektörlüğü tarafından tesbit edilmeğe olan yüksek tahsil talebesinden medburî hizmete tâbi tutulmaları için taahhüd senedi istenilmekte olduğuna ve Parti Genel Sekreterliğinin bu iş hakkında malumatı bulunmadığına dair yazılar gör

TÜRK ANALARINDAN RİCAM:

Yavrularınız sizin sütünüzden sonra en mühim muavin gıdayı teşkil eden ve 1915 senesindenberi her şeye rağmen tevakkufsuz mesaisiyle sizlere hizmeti bir vatan borcu sayan ÇAPAMARKA her zaman olduğu gibi bugün de vazifenizde yardımcı hizmetten asla geri durmayacaktır.

Binaenaleyh sizlerden hassaten ricam:

Fazla ihtiyatı tedbirden doğacak hareketinizle kendiniz gibi hakiki vazifedar anaları da müşkül vaziyete sokmaktan tevakkü etmenizdir.

ÇAPAMARKA müstahzaratını lütfen ihtiyacınız kadar alınız. Bu münasebetle memleketin her tarafına şamil satış fiatlarımız aşağıda gösterilmiştir.

Müessesesi İstanbul'da Taşrada
Toptan Perakende Perakende
Satış Satış Satış
Fiatı Fiatı Fiatı

PIRİNÇ UNU	250 Gramlık kutularda	19	22.5	25
MERCİMEK UNU	» » »	19	22.5	25
BEZELYE UNU	» » »	19	22.5	25
İRMİK UNU	» » »	19	22.5	25
PATATES UNU	» » »	26	30	32.5
KORNFLOR (Mısır nişastası)	» » »	26	30	32.5
PIRİNÇ NİŞASTASI	» » »	26	30	32.5
YULAF UNU	» » »	30	32.5	35
BUĞDAY NİŞASTASI	500 Gramlık Torbalarda	45	50	55
PIRİNÇ UNU	500 Gramlık Torbalarda	35	40	45
TANE YULAF EZMESİ	500 Gramlık Teneke Kutularda	85	100	110

Taşra için İstanbuldaki anbarlara, İstanbul için piyasadaki mağazalara nakil, sandık ve çember masrafları müessesenin yukarıdaki satış fiatına dahildir.

Beşiktaş - ÇAPA MARKA — M. Nuri ÇAPA

Musiki âlemimizde mühim bir hâdise

(Baştarafı 1 inci sayfada)

bence kâfi bir sebebl..

Yıllardanberi, garb tekniğinin ambalajına sarılı, tek eser vermeyen - belki haklı, belki haksız - kompozitörlerimiz arasında bir denbire Cemal Reşidin, beynel-milîl akisler yapacağına asla şüphelenmediğim bu sonatı, san'at âlemimizde bir hâdise olacaktır.

Avrupada, birçok büyük orkestraları idare etmiş olan ve Korto gibi bir san'atkârı şef değneğinin altına almış olan Cemal Reşidi, dün Nişantaşında, büyük bir ko-nağın, beş kollu abajurla aydınlanan loş, odasında piyanosunun başında bildim. Avrupa'ya karşı «bizim de var!» diyebileceğimiz belli başlı kıymetlerden biri olan san'at kârim kudreti kadar tevazuu da meşhurdur. Operetleri ve «Son Posta»daki hikâyeleriyle pek iyi tanındığını, (kardeşi Ekrem Reşidin yardımı olmasaydı, ziyaretinden, kulaklarım tatlı musikisile dolu, fakat mutlaka not defterim boş çıkacaktım. Bir kere daha tekrarlamama müsaade ediniz, san'at âleminde bir hâdise olacağına asla şüphelenmediğim bu sonatı bana sevimli ve değerli kompozitör söyle anlattı:

— Evet, 10 Şubat için bir piyano resitali hazırladım. Bilhassa ilk defa olarak bizzat sonatımı çalacağım. Çok emek verdiğim bu parçayı halkımıza dinletebilmek için bu resital bir vesile oldu. Bunun etrafını doldurmak ve programda bir vahdet temin etmek gayesile, üç sonat daha koydum. Bachtan bir Partita, ki bir sonat yerini tutar, Bethowenin en sonuncu sonatı, Liszt ve.. nihayet benimki...

İnsan, kendini ve eserini bitirirahane tahlil edemez. Yanıldığım noktalar olursa beni mazur görünüz. Zamantığıme göre, birkaç senedenberi haleti ruhiyem beni eski musikimizin kaynaklarına doğru sürüklediyor. Bu itibarla, bu sonatta, bittabi bütün garb musikisinin teknik hünerleri olmakla beraber ruhu daha çok eski bestekârlarımızın görüşlerine yaklaşmaktadır.

Malumdur ki, eski musikimiz tek nağmeli bir musikidir. Şüphesiz, 20 nci asırda böyle bir musikî insan ruhunun muhtelif duygu-

larını, hislerini ifade edecek kudretten çok uzak kalmıştır. Garb musikisinin 4 asırdır ortaya attığı meseleler, çok ses gibi şeyler, musikîyi o kadar zengin bir lisan şekline sokmuştur ki, bu lisan sayesinde artık insan zekâsının hattâ tahtesuurunun bütün inceliklerini ifade eden şaheserler çıkmıştır. Onun için, eski Türk musikisine bir nazar atfederken ancak, o zamanki musikîşinasların musikî karşısındaki hislerini duymağa gayret etmek lâzım. Halbuki bütün ifade tekniler modern musikî san'atının zenginliğine malik olmalıdır. Bu eski musikinin karakterine yaklaşmak gayesile bu parçamda kullandığım polifoni, aynı zamanda yürüyen, işliyen seslerden, bir tek ses hissi elde etmek fikri esas olmuştur. Garb eserlerinden farkı da, nağmelerindeki renk ve nağmelerin birbirleriyle imtizacındaki tarzıdır.

Cemal Reşidin bu izahatından da anlıyoruz ki; musikî âlemimizde bu tarz bir eseri ilk defa dinleyeceğiz.

Bana güzel operet parçaları ile nefis bir musikî ziyafeti veren Cemal Reşide, sahne hatıraları ile de neşeli saatler geçiren Ekrem Reşide veda ederken, 15 Şubatı kurak ve çorak san'at bahçemizin musikî tarhları arasında yeşil bir filiz gibi görüyorum.

Nusret Safa Coşkun

5 inci tarihî konser

Konservatuvar idaresinin tertib ettiği tarihî konserlerden beşinci bu akşam saat 21 de Şehir Tiyatrosu ko,medi kısmı binasında verilecektir.

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Semt ve mahallesi	Cadde veya sokağı	No. sı	Cinsî	Muhammen aylığı	L. K.
Sirkeci	Gülbenkyan hanı üst katta	24	Oda	17	34
Sultanahmed	Alemdar Çatal çeşme	1,2	Cami avlusunda ev	3	00
Çakmakçılarda	Valde hanı kapısında	20	Baraka düğ.	2	50
		1			2 00
Çarşıda	Kaleci	30	Dük.		0 50

Yukarıda yazılı mahaller 943 senesi Mayıs sonuna kadar kiraya verileceğinden ilâna konmuştur. İstekliler 13/Şubat/942 Cuma günü saat on beşe kadar Çemberlitaşta İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğünde Vakıf Akarlar Ka.lemine gelmeleri. (1013)

SPOR

Tekirdağlı ile Adnan arasındaki güreş Pazara yapıyor

Bir müddet evvel güreşçiliğe başlayan millî takımın maruf elemanlarından Adnan uzun bir hazzıktan sonra Tekirdağlı Hüseyin ile karşılaşmak fırsatını bulmuştur. Tekirdağlı Hüseyin de bu maça razı olduğu için müsabaka ciddi bir mücadele halinde geçecektir.

Adnan - Tekirdağlı maçı önümüzdeki Pazar günü Maksimde yapılacaktır. Aynı gün Mersinli Ahmed de Karacabeyli Hayatı ile karşılaşacaktır. Güreşlere saat 14 de başlanacaktır.

Kapalı salon atletizm müsabakası
Atletizm ajanlığı tarafından hazırlanan kapalı salon atlama birincilik müsabakaları önümüzdeki Pazar günü saat 14 de Beyoğlu Halkevinde yapılacaktır.

Otelciyi soyanlar yakalandı

Bir müddet evvel Ortaköy sirtlarında çok çüretkârane bir soygunculuk vak'ası olmuş, bir otelcinin 5000 lirası dört meşhul şahıs tarafından zorla aşırılmıştı. Bu soygunculuk vak'asını müteakib sırta kadem basan mütecevazlerin dördü de zabita tarafından yakalana rak dün adliyece verilmişlerdir.

Neemî, Kemal, Mehmed ve Andre adındaki soyguncular dün 7 nc sorgu hâkimliği tarafından tevkif edilmişlerdir.

DOĞAN

SİGORTA ANONİM ŞİRKETİ

Çalışmalarına

başladı.

Sermayesi 500.000 Lira

İstanbul - Bahçekapı, Taşhan

Üçüncü Kat.

Kısa Telgraf adresi: DOĞANTAŞ - İSTANBUL

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma

NEURALJİ, KIRIKLIK VE BÜTÜN AĞRILARINIZI DERHAL KESER.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. Her yerde Pulla kutuları ısrarla isteyiniz.

TIYATROLAR

İSTANBUL BELEDİYESİ

ŞEHİR TIYATROSU

Tepebaşı dram klübünde

Bu akşam saat 20,30 da

Rüzgâr Esince

MİLLİ PİYANGO

ŞUBAT 1942

Son Posta Matbaası:

Nesriyat Müdürü: Cihad Baban

SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIOĞLU